TÖRÖK-MAGYAR
TÁRSALGÓ.

TÖRÖK-MAGYAR TÁRSALGÓ.

Nyelv. O.
1148

Reichenstein V.
könyvkötészete
Budapesten.

OSZMANLI VE MADSAR

TEKELLÜM RISZALESZI.

SCHWARTZER GEZANIN

MAARIFETI ILE TEELIF OLUNMUS.

BUDIN-PESTEDE, 1295.

TÖRÖK-MAGYAR

TÁRSALGÓ.

SZERKESZTETTE

SCHWARTZER GÉZA.

BUDAPEST, 1878.

710077

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Dr. SCHWARTZER FERENC,

SZERETETT ÉDES ATYÁMNAK,

AJÁNLOM HÁLÁM JELÉÜL.

ELŐSZÓ.

E műnek célja a török nyelv elemeivel tájékozottnak segédkönyvül szolgálni ezen gyönyörű nyelven való társalgás helyes elsajátítására.

A legtöbb társalgóban használt ragozási és ejtegetési mintákat, valamint a szógyüjteményeket, mint egészen feleslegest kihagytam és pedig azon okoknál fogva, mert a ragozási és ejtegetési minták egyedül nem vezetnek a nyelv ismeretére s azoknak tulajdonképeni helyök a nyelvtanban van; a szógyüjtemény pedig hacsak a társalgásban leggyakrabban használt szavakra szoritkozik is, sokkal több anyagot ad, mintsem, hogy ez egy társalgó szük keretébe szorittathatnék.

A társalgó szerkesztésénél az általam gyüjtött anyagon kivül következő munkákat használtam:

„Guide de la conversation français, grec-moderne, anglais et turc par N. Mallouf. Paris, 1859."

Medsmu'a el-lugat oder Sammlung der zum Sprechen nöthigsten Wörter und Redensarten der türkischen, neugriechischen und deutschen Sprache von Artin Hindoglu. Wien, 1840

Türkische Gespräche und Sammlung der zum Sprechen nöthigsten Wörter. Herausgegeben von Dr. Adolf Wahrmund Giessen, 1869.

Az átirásnál irányadóul főleg e két mű szolgált:

Dictionnaire turc français avec la prononçiation figurée par N. Mallouf. Paris, 1863.

Deutsch-türkisches Taschen-Woerterbuch von Herrmann Vambéry, Constantinopel, 1858.

A kiejtést illetőleg csak kevés megjegyezni valóm van.

Minden betü ép ugy ejtetik ki, mint ki van irva. Kivételt képez:

az *a*, mely a magyar egy pontos *á*-nak felel meg.

Az *y* középhangot képez az e-i-ö és ü között; kiejtése helyesen csak hallás után sajátítható el.

Meg kell még jegyeznem, hogy a török szövegben mindenütt, a hol az n, l, t, y-nal találkozik, e két betü mindegyike — a magyar kiejtéstől eltérőleg — külön ejtendő ki.

Budapest, 1878. január hó 29-én.

A szerző.

Raszt gelme.	A találkozás.
Szelam.	Köszöntés.
Szualy khatyr etmek.	Valakinek egészségi állapotja után kérdezősködni.
Szabahiniz khajr olszun efendim.	Jó reggelt kivánok, uram.
Vaktynyz khajr ola efendim.	Jó napot kivánok, uram.
Akhsamynyz khajr olszun efendim.	Jó estét kivánok, uram.
Gedseniz khajr ola.	Jó éjszakát kivánok, uram.
Akybetiniz khajr olszun.	Szerencsés vége legyen.
Khos geldiniz efendim. / Szefa geldiniz szultanym.	Uram, legyen üdvözölve. / Örömömre jött.
Kejfiniz nidsedir?	Hogy érzi magát?
Mizadsy serifiniz naszyldyr?	Hogy van becses egészsége?
Sükür kejfim pek ejidir.	Köszönöm nagyon jól érzem magamat.
Szyhhat (szahat) ü afijet-deim.	Igen jól érzem magamat.
Hamd olszun, pek ejijim.	Köszönöm nagyon jól érzem magamat.
Sükür ja sziz nidsesziniz?	Köszönöm, és ön hogy érzi magát?
Ja sziz naszylszynyz? ejimisziniz, khosmyszynyz?	És ön hogy van? jól érzi-e magát?

Sükür kejfim pek ejidir: khizmetinize hazyrym.	Köszönöm, jól érzem magamat; szolgálatjára állok.
Adetaim. Naszyl iszem, öjleim.	Szokás szerint.
Burada szize raszt geledsejimi meemul etmez idim.	Nem hittem volna, hogy itt találkozzam önnel.
Szize raszt geldijime pek memnun oldum; naszylsziniz?	Nagyon örülök, hogy önt itt találtam; hogy van?
Basym agryjor.	Fejem fáj.
Umarymki böjük bir sej dejil.	Reménylem nem nagy a baj.
Famylyjanyz takymdsak eji ve khosmudur?	Egész családja egészséges-e?
Beli, hamd olszun, dsümleszi eji ve rahatdyr.	Hála istennek — igen; mindnyájan jól érzik magukat.
Efendi pederiniz nidsedir?	Ura atyja hogy érzi magát?
Pek eji dir.	Egészen jól érzi magát.
Birader efendi naszyldyr?	Bátyja ura hogy érzi magát?
Efendi biraderinizin mizadsy khosmudur?	Bátyja ura jól érzi-e magát?
Mizadsszyz dyr. Khasztadyr	Beteg.
Pek fena dyr.	Igen roszul van.
Neszi var?	Mi a baja?
Szouk almys.	Meghült.
Khaszta oldugunu bilmez idim.	Nem is tudtam hogy beteg.
Insa'allah szavusdurur.	Remélhetőleg gyorsan fog elmulni.
Szon defa gördüm isze eji ve khos idi.	Midőn utóljára láttam, egészen egészséges volt.
Amudsanyz hala khasztamy?	Nagy bátyja még beteg?
Bu gün bir az ejidsedir.	Ma valamivel jobban van.
Sükür allaha simdi ejidir.	Hála Istennek most egészséges.
Bundan pek memnun oldum.	Igen örülök rajta.

Henuz büz-bütün sifajat olmady.	Még nem gyógyult fel teljesen.
Söjle, böjle, — ne eji, ne fena.	Csak ugy, se jól, se roszul.
Khasztalygy nedir?	Mi a baja?
Hekim bir sej dejil dejor.	Azt mondja az orvos semmi baja nincs.
Iszabet, memnun oldum.	Annál jobb, örülök rajta.
Ne havadisz var? / Ne var, ne jok? / Ne khaber?	Mi ujság?
Bu gün jeni bir sej varmy?	Ma semmi ujság sincs?
Hics bir sej isitmedinizmi?	Nem hallott-e valami ujságot?
Hics bir havadysz jok. / Jeni bir sej jok.	Nincs semmi ujság.
Hics bir sej isitmedim.	Semmit sem hallottam.
Khaberler eji.	A hirek jók.
Fena havadyszlar var.	A hirek igen roszak.
Szefere dair szöjlejorlarmi daima? / Muharebeji szöjlejorlarmi daima?	Még mindig a háborúról beszélnek-e?
Muszalaha olur dejü zann edejorlarmi?	Hiszik-e, hogy béke lesz?
Oszmanly millet szulhi iszter, lakyn bir muzafferi muszalaha.	Az oszman nemzet békét akar, de győzedelmes békét.
Biraderinizden khaber aldynyzmy?	Kapott-e bátyjától tudósitásokat?
Iki ajdyr, andan khaber almadym.	Két hónapja, hogy nem kaptam tudósitást.
Bu günlerde anyn mektubuna müntazyrym.	E napokban várok tőle levelet.
Efendi pederinize makhszusz szelam szöjlejin.	Ura atyjának különös tiszteletemet jelentse.
Du'alar ederim.	Tiszteltetem.
Emriniz üzere ifade ederim.	Parancsolatja szerint fogok eljárni.

Rukhszatynyz ile, efendim.	Engedelmével uram (távozom).
Öjle isze allaha yszmarladyk.	Ha ugy van, Istennek legyen ajánlva.
Khosdsa kalynyz.	Maradjon egészségben.
Szaglyk ile varynyz.	Haladjon egészséggel.
	(Az egészség kisérje önt.)
Allah jolunuzu acsyk ejleje.	Az Ur egyengesse utját.
Allah bilindse olszun.	Isten önnel.
Sza'adet ile!	Sok szerencsét!
Allaha emanet olun.	Istennek ajánlva.
Görüsürüz insallah!	Viszontlátásig!

Sza'at üzre.	Az időről (óráról.)
Sza'at kacsdyr? / Sza'at kacsdadyr?	Hány az óra?
Kerem ejlejiniz sza'at kacsdyr.	Kérem tessék megmondani hány az óra.
Bana sza'at kacs oldugunu deje bilirmisziniz?	Megmondhatja-e nekem hány az óra?
Sza'at kacsda oldugunu bilmem.	Nem tudom hány az óra.
Sza'atynyza bakyn.	Nézze meg óráját.
Szizin sza'atynyz eji gidejormy?	Jól jár-e az órája?
Benimki ajar (ijar) dejil.	Az enyém nem jól jár.
Ileri dir. Ileri gidejor.	Siet.
Geri dir. Geri gidejor.	Késik.
Geri kalmys.	Hátra maradt.
Bozulmus dur.	Elromlott.
Durmus.	Megállott.
Bir kyrygi olmaly	Valami eltörött benne.
Ta'mir etdirmeli.	Ki kell javíttatni.
Kurulu dejil.	Nincs felhúzva.
Sza'atyny kur.	Húzza fel óráját.
Sza'atynyz kacsdadyr.	Hány az óra az ön óráján.
Sza'at onikidir.	Tizenkét óra van.
Sza'at onikiji bes dakyka gecsmis	Öt perccel mult tizenkettő.

Sza'at jarym *)	Fél egyre van.
Sza'at bire csejrek var.	Háromnegyed egyre van.
Sza'at bire jakyndyr.	Közel jár egy órához
Sza'at simdi csaldy.	Most ütött az óra.
Sza'at birdir.	Egy az óra.
Sza'at bir bucsuk dur.	Félkettőre van.
Sza'at ikije bir csejrek (csarjek) var.	Három negyed kettőre.
Sza'at ikije jedi dakyka var (kalyjor).	Hét perc hiányzik két órához.
Sza'at iki daha dejildir.	Még nincs két óra.
Öjledir. Öjlen. Öjlejindir.	Dél van.
Öjle daha olmady.	Még nincs dél.
Ücse jaklasyjor.	Közel jár háromhoz.
Simdi ücs vurujor.	Ép most üt h´rom órát.
Sza'at dördy szekiz dakyka gecsejor.	Négy óra mult nyolc perccel.
Gecs dejil.	Még nincs késő.
Vakyt gecsdir.	Későn van.
Gidse jaryszydyr. Niszf üllejl.	Éjfél van.
Bukadar gecs oldugunu zann etmez idim.	Nem hittem volna, hogy oly késő legyen.
Zann ettigimden zijade gecs oldu.	Később, mintsem hittem volna.

*) Félegyre, mindig csak jarym — fél által fejeztetik ki.

Havaja dayr.	Az időről.
Hava naszyl? / Naszyl hava?	Milyen az idő?
Hava güzeldir. / Güzel hava var.	Szép idő van.
Hava fenadyr.	Az idő rosz.
Hava kapalydyr. / Hava puszdir.	Borult idő van.
Hava bulutlu.	Felhős idő van.
Hava pek a'la. / Hava pek güzel.	Pompás idő van.
Pek eji bir günümüz olur bu gün.	Igen szép napunk lesz ma.
Bu gün güzel havamyz oladsak.	Ma szép időnk lesz.
Hava güzel oladsak zann edermisziniz?	Nem hiszi-e, hogy szép idő lesz?
Zann etmem ki jagmur jagszyn.	Nem hiszem, hogy essék.
Korkarymki jagmur jagadsak.	Félek, hogy esni fog.
Andan korkarym.	Attól félek.
Jagmur jagadsak.	Mindjárt esni fog.
Jagmur aldy.	Megeredt az eső.
Jagmur jagyjor.	Eső esik.
Bize bir az jagmur lazym.	Kevés esőre szükségünk van.
Jagmurlu bir havadir.	Esős idő van.
Havanyn gözu jasly.	Az idő szeme könnyes.
Szaganak jagadsak.	Zápor esik.

Kirbalar bosanyjor.	Csak ugy szakad az eső. (Mintha kancsókkal öntenék.)
Bulutlar dagylyjor.	Oszlanak a felhők.
Hava acsyldy.	Az idő kiderül.
Hava gerki gibi eji olmaga baslady.	Az idő kitisztulni kezdett.
Günes dogmaga baslady.	A nap is kibuvik már.
Hava pek szydsak.	Meleg van.
Asyry szydsak var	Rendkivüli hőség van
Basdan ajaga-dek tere batmysym.	Egész testemen izzadok. (A fejtől a lábig.)
Jazyn en sedid vaktyndajyz.	A nyár legforróbb szakában vagyunk.
Boglama deredseszinde szydsak var.	Fojtó meleg van.
Toz pek csokdyr.	Sok por van.
Günes kapandy.	Beborult a nap.
Korkarymki jagmura tutudsagyz.	Félek esőt kapunk.
Rüzgjar csykty.	Szél kerekedik.
Rüzgjar pek sedid eszijor.	Heves szél fuj.
Bora csykadsak.	Zivatar lesz.
Uzakda gök görlejor.	Messziről dörög az ég.
Gök görüldüszü isidijorum.	Hallom az ég mennydörgését.
Simsek csakyjor.	Villámlik.
Jyldyrym düstü. Jyldyrym nüzul etmisdir.	Becsapott a menykő.
Ja rabbym ne boradyr! (ne fyrtynadyr)	Jaj istenem mily fergeteg ez!
Bora szavusdu.	Elmult a fergeteg.
Csamur pek csokdyr.	Nagy sár van.
Szokaklar pek csamurludyr.	Az utcák igen sárosak.
Ileym szagmaji görmejormuszunuz?	Nem látja a szivárványt?
Bundan szonra eji havalar olur.	Ezután szép idő lesz.

Bir pek a'la hava var; ne pek szydsak, ne pek szouk.	Az idő igen szép; se nagyon meleg, se nagyon hideg nincs.
Hava pek mülajym.	Az idő nagyon enyhe.
Hics rüzgjar jok.	Semmi szél sem lengedez.
Hava dejisdi.	Az idő megváltozott.
Bir szouk rüzgjar var ki dondurujor.	Hideg fagyasztó szél fuj.
Hava pek szouk.	Hideg idő van.
Hava hem szouk, hem rutubetli dir.	Az idő hideg és nedves is.
Bu gedse pek sedid ajaz var idi.	Ma éjjel erős fagy volt.
Üsümeje basladym.	Kezdtem fázni.
Pek üsüjorum.	Igen fázom.
Kyragy enijor.	Dér van. (Zuzmara esik.)
Kyragy gelmis.	Dér volt.
Kar jagyjor.	Esik a hó.
Kus basy kar jagyjor.	Nagy hó hull (mint a madár feje.)
Dolu jagyjor.	Jég esik.
Boz donmusmu?	Fagyott-e?
Buz geldi.	Jég volt.
Buz donujor.	Fagy van.
Buz erijor.	A jég fölolvad.
Ortalyk donajor.	Időnként fagy van.
Kar erijor.	A hó elolvad.
Csy jagyjor.	Harmatozik.
Havanyn bir vakty bir vaktyna ujmajor.	Az idő változékony.

Szabah oldu Gündüz oldu Agardy	Nappal lett.
Karanlykdyr.	Sötétség van.
Pek karanlyk gedse dir.	Igen sötét az éj.
Pek güzel gidse var.	Igen szép az éj.
Mahitab (mehitab) var.	Holdfény van.

Fuzuli erba'a.	A négy évszak.
Kys.	A tél.
Iste kys mevszímindeiz.	Ime a tél évszakában vagyunk.
Iste kys geldí.	Ime itt a tél.
Artyk kys gecsmis oldugunu ísz-teridim.	Jobban szeretném, ha a tél már elmult volna.
Bendenize göre kysy jaz vakty gibi szeverim.	Ami engem illet a telet ép ugy szeretem mint a nyarat.
Jaliniz sziz bu fikrde sziniz.	Egyedül ön van abban a vélemény-ben.
Kysy naszyl szeve bilürler ? Kysdan naszyl haz ede bilürler?	Hogyan lehet a telet kedvelni ?
Günler kysza dyrlar ve szouk okadar tehemmül edilmez.	A napok oly rövidek és a hideg oly türhetlen.
Sedid kysyn szeneszi khatyry-nyzdamidír ?	Emlékszik-e még arra az évre, midőn oly zord volt a tél ?
Evet, gajet sedid szouk varidi. Evet asyry szouk varidi.	Igen ; borzasztón hideg volt.

Ilk bahar. Evvel bahar.	A tavasz.
Bu szene kysymyz olmady.	Ez évben nem volt telünk.
Ilk bahar havaszy var.	Tavaszi idő van.
Jaz havaszy var bu gün.	Ma nyári idő van.
Evvel bahari görmeje müntazyr idim.	A tavasz után már nagyon vágyakodtam.
Bu en szevdijim mevszimdir. En szevdijim mevszim budyr.	Ez a legkedveltebb évadom.
Bütün mevszimlerin en szefalyszy budir.	Ez minden évadok legkellemesbike.
Makhlukatda andsak ferah vardyr.	A természetben csak öröm uralkodik.
Bütün agadslar csicseklerden bejaz dirler.	A fák a virágoktól csupa fehérek.
Ejer hava müszaid olur isze csok mejve oladsak bu szene.	Ha az idő kedvez az idén sok gyümölcsünk lesz.
Csekirdekli mejvelerin dsümleszi bozuldi.	A csontármagos gyümölcsök mind elromlottak.
Mevszim ep eji gecsmis.	Az évad jó előrehaladt.
Mevszim ep eji gecsikmis.	Az évad igen visszamaradt.
Her sej gecsikmisdir.	Minden visszamaradt.
Hics bir sej gecsmemisdir.	Semmisem haladt előre.

Jaz.	A nyár.
Bu szene hics jazymiz olmady.	Az idén nem volt nyarunk.
Dsümle-i mevszimler karma-karysyk oldugu görünüjor.	Azt hinné az ember, hogy az évadok mind össze vannak zavarva.
Orak baslady.	Megkezdődött az aratás.
Mahszul bol oladsak Mahszulat bereketli oladsak	Bő aratás lesz.
Artyk keszilmis bogdaj vardir Artyk bicsilmis hynta vardir	Már van learatott búza.
Geledsek hafta bütün bogdaj keszilüp ambara getürülmüs olur.	Jövő hétre az összes búza learatva a magtárba lesz takarítva.
Pek szidsak bir jazymiz oladsak.	Nagyon meleg nyarunk lesz.
Okadar szidsak oldugu sasyladsak sej dejildir, ejjami bahurdaiz.	Nem lehet csodálni, hogy oly meleg van; a caniculákban vagyunk.

Szon bahar.	Az ősz.
Iste jaz mevszimi gecsdi.	Ime elmult a nyár.
Andsak bundan sundan bir kacs günlerde güzel havamyz oladsak.	Ezután már csak egynéhány szép napunk lesz.
Japraklar düsmeje baslajor.	A fák levelei kezdenek hullani.
Szabahlar szouk olujor.	A reggelek hidegek lesznek.
Artyk ates jakyjoruz.	Mi már fűtünk
Ates khos gelmeje baslajor.	A meleg jót kezd tenni.
Iste günler ep eji kyszalandylar.	Ime már nagyon fogytak a napok.
Akhsamlar uzundur.	Az estvék hosszuak.
Akhsam sza'at dörtde eji görünmez.	Estve négy órakor alig látni már.
Kys jaklasyjor.	Közeledik a tél.
Ücs haftadan szoura günler en kysza olurlar.	Három hét mulva a napok igen rövidek lesznek.
Simdiden mevlud jortyszynda olmak iszter-idim.	Szeretném, ha már itt volna a karácsony.

Jas.	A kor.
Kacs jasyndaszynyz?	Hány éves ön?
Jirmi ikije baszyjorum.	A huszonkettedik év felé közeledem.
Geledsek ajda on dokuz jasina giredsejim.	Jövő hónapban tizenkilenc éves leszek.
Geledsek mevludi isza jortyszyda jirmi jasynda olurum.	Jövő karácsonyra leszek husz éves.
Bukadar jasly görünmejorszunuz.	Ön nem látszik oly idősnek.
Daha gencs sziniz.	Ön még ifju.
Szizi daha jasly zann ederdim.	Korosabbnak hittem önt.
Bu kadar jasly oldugunuzu zann etmez idim.	Önt oly idősnek nem hittem volna.
Günden güne ikhtiar oluruz.	Napról napra öregedünk.
Amudsanyz kacs jasynda ola bilür?	Hány éves lehet nagybátyja?
Takriben jetmis jasyndadyr.	Körülbelül hetven éves.
Akall dokszan jasyndadir.	Kevesebb kilencven évnél.
Pek csok jasdir bu.	Az igen magas kor.
Ikhtiarlyk jüzünü tuttu.	Az öregség megvette az arczát.

Gejinmek üzre.	Az öltözködésről.
Jahu bir kimsze varmy?	He van-e itt valaki?
Ne iszterszinіz efendim?	Mi tetszik uram?
Perdeleri acs!	Huzd szét a függönyöket!
Tez atesi jak ve bir az szu yszyt ki jykanajym.	Rakj gyorsan tüzet és melegits kevés vizet, hogy mosakodhassam.
Sundan bana temiz csamasyr getür.	Aztán hozzál nekem tiszta fehérnemüt.
Bir gömlek ile bir bejaz bojunbagy getür.	Hozz egy inget és egy fehér nyakkendőt.
Dizlijimi csorablarymy terlikлerimi ver.	Add ide alsó nadrágomat harisnyáimat és nemez-cipőimet.
Evlik urubalarynyzy isztermisziniz?	Ohajtja-e háziköntösét?
Evet, ve pabudslarymyde.	Igen és papucsaimat is.
Bu csorablar delikdir.	Ezek a harisnyák el vannak szakadva.
Su csorablary örödsü karyja vermeli, tamyr etszün.	Ezen harisnyákat a varrónőnek kell adni, hadd javitsa ki.
Csamasyrdsyjy görürszen de ki csamasyrymy getürszün.	Ha látod a mosónőt, mondd, hogy hozza el a fehérnemümet.
Pek eji, efendim.	Parancsolatja szerint uram.
Hangy eszvabi gejersziniz bu akhsam?	Milyen ruhát vesz fel ön ma estvére?

Dün gejdijimi.	A tegnap viselteket.
Konduralarymyn csamury alyndymy?	Le lett-e tisztitva cipőimről a sár?
Daha temizlemedin.	Még nem tisztitottam ki.
Iste szijah pantalonunuz ve parlamys konduralarynyz.	Itt van fekete felső nadrágja és a kifényesitett cipők.
Su jaglygymy dejistir.	Cseréld ki ezen zsebkendőmet.
Efendim, berber geldi.	Uram a borbély jött.
Dsanym pek münaszib vakytda geldiniz.	Barátom ön ép a legjobb időben jött.
Csabuk beni tiras et, zira osok isim var bu gün.	Gyorsan beretváljon meg; mert sok dolgom van ma.
Mukajjed olunuz ki jüzümü keszmejesziniz.	Vigyázzon, hogy meg ne vágja az arcomat.
Uszturalarynyz eji keszmejorlar.	Nem jól vágnak a borotvái.
Böjle csok kazyma!	Ne nyomjon oly erősen!
Javas et!	Beretváljon lassan!
Iste bitti, efendim.	Kész vagyok, uram.
Elhamdulillah!	Hála istennek.
Lejene bir az szydsak szu ko.	Önts kevés meleg vizet a medencébe.
Ellerimi szilmek icsün bir peskir ver.	Adj törlőt, hadd száritsam meg kezeimet.
Gömlejim pek szouk, any yszyt	Az ingem igen hideg, melegitsd meg.
Jeni rubamy ver.	Add ide uj ruhámat.
Szetrinizi nicsün gimejorszunuz?	Miért nem veszi föl felöltönyét?
Hakkynyz var.	Igaza van.
Eldivenlerimi ve dejnejimi ver.	Add ide keztyüimet és botomat.
Feszimin tozunu furcsala.	Feszemről keféld le a port.
Mendil ile semszijjemi getür.	Hozad a zsebkendőt és az esernyőt.
Abdullah akhsama kadar evde kal!	Abdullah estvéig maradj itthon!
Pek eji, efendim.	A mint parancsolja, uram.

Kahvalty üzre.	A reggeliről.
Kahvalty ettinizmi?	Reggelizett-e ön?
Khajr daha etmedim.	Még nem reggeliztem.
Bu kadar erken kahvalty etmek adetim dejil.	Nem szokásom oly korán reggelizni.
Geldijinize memnun oldum, birlikde kahvalty edelim.	Örülök hogy jött, együtt reggelizhetünk.
Tamam vaktynda geldiniz.	Épen jókor jött.
Kahvalty hazyr.	A reggeli kész.
Kahvaltyja geliniz.	Tessék, reggelizzünk.
Bujurunuz kahvalty edelim.	Ha ugy tetszik reggelizzünk.
Ne ile kahvalty edersiniz?	Mit szokott ön reggelizni?
Ne icsmek iszterssiniz?	Mit akar ön inni?
Neki hazyr isze.	Azt, a mi kész.
Kahvemi iszterssiniz, jokhsza csaymy?	Kávé tetszik-e vagy thea?
Kahve daha eji szeverim.	A kávét jobban szeretem.
Sekeri jetisirmi?	Elég cukros-e?
Eger jetismezsze teklifsziz szöjlejiniz?	Ha nem elég, tessék csak szólni?
Csokolata bujururmuszunuz?	Csokoládé tetszik-e inkább?
Kahveji zijade haz ederim?	A kávét inkább szeretem.
Belki bir findsan csay iszteridiniz?	Talán egy findsa theát parancsol?
Csayjy zijade szeverim.	Jobban szeretem a theát?

Usak! csay kutuszunu csay kjaszeszini, szu ibrigini, sekeri, terejaghyny, kyzarmy͡s etmekleri getür.

Efendim szize csok szykynty olujor.

Esztafr u llal (esztafullah).

Pek khatyrsinaszszsziniz efendim.

Madam-ki csay hazyrdir, bir findsanile ondan bujurunuz.

Csaynyz pek ala, szevdijiniz anlasylyjor.

Paszdyrma-my, szudsukmu, börekmi iszterszinizʔ

Mükerrem olun, artyk bir sej jejemem ; kahvaltym tekmil oldu.

Inas! hozd a theaszelencét, a theacsészét, a vizes ibriket, cukrot, friss vajat és pirított kenyeret

Uram én önnek sok kellemetlenséget okozok.

Isten őrizzen.

Uram ön igen kegyes.

Minthogy kész a thea, abból is igyék egy findsával.

Theája felséges, látszik hogy kedvelője.

Sódar, kolbász, pástétom tetszik-eʔ

Köszönöm, többet már nem birok enni ; reggelimet befejeztem.

Zijaret.

Bir kimsze gelijor.
Hajde! bak kimdir?
Git, kapuju acs.
Kemal efendidir
Khos geldiniz
Szefa geldiniz
Csokdan beri szizi görmedim.
Szizi görmek nadir bir sej.
Güzel günler gibi nadir görünüjorszunuz.
Ridsa ederim bujurun oturun.
Inajet ejlejin, oturun.
Kerem edin, oturun.
Efendije bir szandalije ver.
Bizimle ta'm edermisziniz?
Ta'm bizlikde bujururmuszunuz?
Bizimle tama kalyrmyszyn yz?
Duramam.
Andsak khatyrynyzy szormaga geldim.
Zijareti adsizanem andsak khatyr serifiniz isztifszar icsündir.

A látogatás.

Jön valaki.
Hej! nézd meg kicsoda?
Menj, nyisd ki az ajtót.
Kemal efendi.
Örömre, kedvemre jött.
Önt már régóta nem láttam.
Ritkaság önt láthatni.
Oly ritkán látni önt mint a szép napokat.
Kérem, tessék leülni.
Adj egy széket az urnak.
Nem tetszik-e velünk ebédelni?
Nem maradhatok.
Csak egészségi állapota után akartam tudakozódni.
Alázatos látogatásomnak oka egyedül csak kegyed egészsége után való tudakozódás volt.

Benim buraja geldijimin szebebi fakat khatyrynyzdan isztifszardyr.	Idejövetelemnek egyedüli oka: megtudni, hogy érzi magát.
Simdi gidejim, (gitmelijim-gitszem gerek.)	Most megyek (mennem kell.)
Pek adsele edijorszunuz.	Ön nagyon siet.
Nicsün bukadar adsele edijorszunuz?	Miért siet ön annyira?
Csok maszlahatym van. Csok islerim var.	Sok a dolgom.
Bir az daha dura bilürsziniz.	Maradjon itt még egy kevés ideig.
Baska kerre zijade otururum.	Máskor több ideig maradok.
Bir baska defa daha zijade kalyrym.	Máskor több ideig maradok itt.
Zijaretinize tesekkür ederim.	Köszönöm a látogatást.
Tesrifinizden memnun oldum.	Örültem a megtiszteltetésnek.
Kariben jene görüsmemizi me'mul ederim.	Reménylem legközelebb viszontlátom.
Insallah szizi jakynda görürüm.	Ha isten ugy akarja legközelebb viszontlátom.

Szofrada iken.	Az asztalnál.
Szofra hazyr dir.	Az asztal készen van. (megvan teritve.)
Jemeje gidelim.	Menjünk ebédelni.
Kerem edin oturun bu szandalyja szizin icsün dir.	Tessék leülni, ezen szék az ön számára van.
Agalar bujurun!	Uraim, tessék!
Bujurunuz!	Parancsoljon!
Teklifszizdse isztedijinizi alyn.	Tessék, minden habozás nélkül, azt kivenni, a mit csak akar.
Dsanynyz hangyszyndan isztersze, bujurunuz teklif lazym dejil.	Tessék minden teketória nélkül, abból venni, a mi önnek legjobban izlik.
Ne verejim szize?	Mivel szolgálhatok?
Bir az csorba isztermisziniz?	Tetszik-e egy kevés leves?
Csorbadan hazzedermisziniz?	Szereti-e a levest?
Evet, efendim, lákin pylavy zijade szeverim.	Igen uram; de a pilavot jobban szeretem.
Khajr efendim; bir az bu kebabdan inajet ediniz.	Nem uram; e sültből szivesked-jék keveset adni.
Su szyghyr etinden bir parcsadsyk tabakynyza kojajymmy?	Ezen marhahúsból tegyek-e egy kis darabot tányérjára?
Pek pismisindenmi iszterszinіz jokhsza az pismisindenmi?	Egész kisütött vagy félig kisütöttből tetszik-e?
Su parcsadan khoslanyrszynyz zann ederim.	Hiszem ez a darab izleni fog önnek.

Sundan bir parcsa verejimmi?	Adjak ebből egy darabot?
Kebab naszyl olmus?	Hogy találja a sültet?
Pek a'ala?	Igen jó!
Pek lezzetlidir!	Nagyon izletes!
Mizadsynyza göre oldugundan hazz ederim.	Nagyon örülök, hogy izlése szerinti.
Szalata jermisziniz?	Eszik-e salátát?
Bizeljadan-my jokhsza karnabytdanmy iszterssiniz?	Borsó vagy virágos káposzta (kartifiol) tetszik-e?
Jer elmaszyndan ve lahanadan jermisziniz?	Eszik-e burgonyát és kelkáposztát?
Iste szize efendim; tuz, biber szirke, zejtin jagy.	Tessék uram: só, bors, ecet és olaj.
Khardaly isztermisziniz?	Tetszik-e mustár?
Simdi daha jok.	Még most nem.
Taze ekmekmi iszterssiniz jokhsza bajatmy?	Friss vagy kemény kenyér tetszik-e?
Bana göre hepszi bir hangyszy olursza olszun.	Nekem az mindegy, legyen akármilyen.
Su kyma ta'myny naszyl hulujorszunuz?	Hogy izlik ezen vetrece?
Su keklikden bir parcsadsyk szize verejimmi?	Adjak-e önnek ebből a fogolymadárból?
Su pilidsden?	Ezen csibéből?
Iste donuz paszdyrmaszile szydsak börek; evvel szize hangyszyndan verejim?	Tessék sódar és meleg rétes; melyikből adhatok kegyednek előbb?
Bir kacs isztridia jerim.	Nehány osztrigát fogok enni.
Tazemidirler?	Frissek-e?
Pek eji-dirler.	Igen jók.
Daha iki ücs dane bujurmuzmuszunuz?	Nem parancsol még néhány darabot?

Khajr, mükerrem olun, bir az donuz paszdyrmaszyndan ynajet bujurun.	Köszönöm nem kell; hanem kérni fogok egy kevés sódart.
Su paszdyrma a'aladyr; bir dilim daha verin.	Ezen sódar fölséges; adjon még egy szeletkét.
Bu elmali börekden bir az bujururmuszunuz?	Parancsol ebből az alma rétesből?
Gürünüsü ep ejidir.	Igen jól néz ki.
Hics bir sej jemejorszunuz efendim.	Uram ön semmit sem eszik.
Afv edersziniz pek a'ala jejorum.	Bocsásson meg de én nagyon is eszem.
Jemisi getürün.	Hozza a gyümölcsöt.
Iste jemisin en güzeli.	Ime a legszebb gyümölcs.
Bagcsemin mahszulatydyr.	Kertem terménye.
Sübhesziz üzümü szeversziniz, su szalkymy alynyz.	Kétségkivül szereti a szőllőt; tessék vegye ezt a fürtöt.
Artyk bir sej daha jemem.	Többet már nem ehetem.
Haszan bana bak! bize en eji sarablary getür.	Értsd meg Haszan! hozd nekünk a legjobb borokat
Hangyszyndan hazzedersziniz, kyrmyzymy jakhod bejaz?	Melyikből parancsol a vörösből vagy fehérből?
Kyrmyzy sarabdan kerem edin.	Kérek a vörösborból.
Bejaz sarabdan ihszan edin.	Kegyeskedjék nekem a fehér borból adni.
Belki bejaz saraby kyrmyzydan evla tutarszynyz?	Talán jobban szereti a fehér bort a vörösnél?
Khajr bana bu pek eji gelür.	Nem ez nekem igen izlik.
Szizin 'iskinize icserim! (ejliginize szaglygynyza.)	Egészségére iszom! (t. k. szerelmére.)
Padisahymyzyn szaglygyna!	Uralkodónk egészségére!
Ejer bujurursanyz simdi kalkalym ve kahve icsmeje divankhaneje gidelim.	Ha tetszik ugy keljünk fel, és menjünk kávét inni a terembe.

Jatmak üzre.	A lefekvésről.
Mumu getür!	Hozd a gyertyát!
Mum makaszy nerede dir?	Hol van a hamvvevő (koppantó.)
Mumun fitilini al.	Koppantsd meg a gyertyát.
Vakyt pek gecs.	Igen későn van.
Jatadsak vakyt geldi.	Itt van a lefekvés ideje.
Ujukum baszty.	Igen elálmosodtam.
Abdullah bu gün jatagymy eji japtinmi?	Abdullah ma jól elkészitetted-e az ágyamat?
Evet efendim, eji kabartdym.	Igen uram jól fölráztam.
Perdeleri csek.	Huzd össze a függönyöket.
Szojundur beni.	Vetkőztess le.
Bu gün eve kimsze gelüp beni aradymy?	Volt-e ma valaki itt utánam tudakozódni?
Bilmedijim bir adem geldi adyny szöjlemeje isztemedi.	Egy előttem ismeretlen férfi volt itt; de nevét nem akarta megmondani.
Jaryn gelürüm dedi.	Azt mondta, hogy holnap fog jönni.
Benim icsün hics bir mektub almadynmy?	Számomra nem vettél-e át semmiféle levelet?
Jazy odanyzda ücs dane vardyr	Irodájában három darab van.
Hayde git, getür, jatmazdan evvel okujajym.	Menj és hozd el, még lefekvés előtt akarom elolvasni.
Eji örtündünüzmü?	Jól betakaródzott-e?
Evet iszter iszen git.	Igen, ha akarsz mehetsz.

Jaryn szabah bana szesz vermeje unutma.	Ne felejts el engem holnap korán fölkelteni.
Jaryn pek mesgulijjetim var, bir az erken kalkadsajym.	Holnap sok dolgom van, valamivel korábban kell fölkelnem.
Szizi kacsda ujandyrajym?	Hány órakor keltsem fel önt?
Gün agaryrken csykyp gitmelijim.	Napkeltével kell fölkelnem és elmennem
Hics olmazsza szaat jedide.	Legkésőbben hét órakor.
Aydynlyk isztermisziniz?	Tetszik-e a gyertya?
Mumu brak! odamda ysyk olmakdan haz ederim.	Tedd le a gyertyát; szeretem, ha a szobában világosság van.
Mumu szöndür.	Oltsd el a gyertyát.
Kibridi getür.	Hozd a gyufát.
Baska bir emriniz varmy?	Mást nem tetszik-e parancsolni?
Khajr, hajde git, jat; bir sej lazim olursza ben csany csalarym.	Nem, menj és feküdj le; ha valamire szükségem lesz, majd csengetek.
Gidseniz khajr olszun efendim.	Jó éjt, uram.
Allah rahatlyk verszin!	Adjon Isten nyugodalmat.

Temasa.	A séta.
Gezmeje gidedsekmiiz ?	Megyünk-e sétálni ?
Memnunietile giderim.	Örömest megyek
Bir az szejr u temasa. etmeje kejfiniz jokmu ?	Nincs-e kedve kissé sétálni ?
Bas üsztüne gelürüm.	Szivesen megyek.
Bir daki kada gelürüm.	Egy perc alatt jövök.
Szizin ile gitmeje simdi hazyrym.	Kész vagyok ; önnel mehetek.
Ne vakyt gidedsejiz ?	Mikor megyünk ?
Isztediginiz vaktynda gideriz.	Mikor önnek tetszik, akkor megyünk.
Ne terafa gidelim ? / Khangy tarafa gidedsejiz ?	Merre menjünk ?
Köj icsine gidelim.	Menjünk ki falura.
Korkarymki jolda csok toz olur.	Félek, hogy sok por lesz az uton.
Jagmur geldigi halda zann ederim ki csok toz olmaz.	Ha eső lesz, azt hiszem, nem lesz por.
Bu pek güzel bir gezmekdir.	Ez igen kellemes egy séta.
Bu tarladan gecsmek isztermi-, sziniz ?	Keresztül menjünk-e ezen a réten ?
Adseba bu tarlanin arkaszyndan gecse bilürmijiz ?	Lehet-e a réten keresztül menni ?
Olur efendim.	Lehet, uram.
Günesin altyna gelürüz.	A nap ellen védve leszünk.

Oturalym agadslarin altynda, gölgelikde rahat ede bilürüz.	Üljünk a fák alá, az árnyékban pihenhetünk.
Rahat ettikden szonra sehire dönedsejiz.	Ha kipihentük magunkat, ugy visszatérünk a városba.
Bu dar joldan gecselim.	Menjünk ez ösvényen.
Eve gitmek icsün hepszinden kyszaszydyr.	Valamennyi közt ez a legrövidebb ut hazafelé.
Gecs daha dejildir.	Még nincs késő.
Eve erken gitmek iszterim.	Korán akarok hazatérni.
Jarym szaatdan zijade jolumuz jokdur.	Csak egy félórai utunk van.
Erkende geledsejiz.	Korán fogunk hazaérkezni.

Dsevahyrdsy-ile.	Az ékszerárussal.
Bu dsevahyrdsy dükkjana girelim; bir mühür iktiza ederim.	Menjünk be ebbe az ékszerkereskedésbe; szükségem van egy pecsétgyűrüre.
Iptida bir kacs müdsevher jüzük bana göszteriniz.	Legelsőbb mutasson nekem néhány drága köves gyűrűt.
Iste efendim szize bir szam szafi elmaz.	Itt van egy egészen tiszta gyémánt.
Güzel bir jüzük; amma bana böjükdür.	Szép egy gyürü csak nagy nekem.
Böjük oldugunu hics etmez donanmaszyna dokunmak szyzyn halkajy kücsüldürürüm.	Nem tesz semmit, hogy nagy; kerülékét kisebbittetem, anélkül, hogy az ékités megérintetnék.
Gajry müdsevheratin jokmu?	Más ékszerei nincsenek-e?
Bujurun, burda bir en güzel jakut, bir topacs tasy (szari jakut) bir gök jakut, bir belgami jesm, bir zümürrüd, bir firuze; ve iszterszeniz su dsevahir kutuszunude szize göszteredsejim, ordada en pahaly düzgünüm var.	Tessék, itt van egy pompás rubint, egy topáz, egy szafir egy onyx, egy szmaragd, egy türkiz; ha akarja megmutatom amaz ékszerszekrényemet; abban vannak legértékesb ékszereim.
Gösztermejiniz, anlari nazar etmeje vaktym jokdur; bir baska defa gelirim.	Ne mutassa, nincs időm azokat megtekinteni; máskor jövök majd.

Isztediginiz gibi ola	Legyen a mint ön akarja.
Bir mühür iktiza ederim.	Egy pecsét gyűrüre van szükségem.
Iste szize bir kacs pek güzel akik tasila donanmys mühür.	Ime itt van egynehány gyönyörű karneolgyűrü.
Bahaszy ne-dir?	Mi az ára?
Bin gurus her biriszi.	Mindegyike ezer piaszter.
Csok pahalydyr.	Az igen drága.
Pahaly dejil, tas pek güzeldir.	Nem drága; a kő igen szép.
Dokuz jüz gurus veririm.	Kilencszáz piasztert adok érte.
Dokuz jüz dokszan dokuz gurus verirszenizde veremem.	Ha kilencszáz, kilencvenkilenc piasztert ad, sem adhatom oda.
Bunu alyrym, lakyn iszmimi türkcse kazdirmalyszynyz (hak ettirmelisziniz).	Megveszem, de nevemet törökül kell bevésetnie.
Bir ala mühür kazydsyja (hakkjaka) veririm.	Egy ügyes vésnöknek adom.
Bu csift küpe khosuma gelür; kacsa verirsziniz?	Ez a pár fülbevaló tetszik nekem; mennyiért adja ide?
Bu szatyldy, veremem.	Nem adhatom, már el van adva.
Bu mineli altün kutu kacsadyr?	Mennyibe kerül ez a zománcozott arany szelence.
Benim müsterim (szatyn alydsy) oldugunuzdan, szize bes jüz gurusa veririm.	Miután vásárlóm, ugy önnek ötszáz piaszterért adom.
Aldygym sejlerin defterijile bu kutuju jaryn gönderiniz; getüren inszana paraszyny veririm.	A vett többi tárgygyal és számlával küldje el nekem holnap e szelencét is; az áthozónak kifizetem az árát.

Kitabdsyda.	A könyvkereskedőnél.
Kitablarymy daha göndermediniz ?	Még nem küldte el könyveimet ?
Khajr ; lakyn kuszur bende dejil , müdsellidden (kitab baglajydsydan) daha gelmediler.	Nem ; de nem én vagyok a hibás a könyvkötő még nem küldte el.
Bir franszevi ve türki lugat kitaba mühtadsym, böjle bir kitabynyz varmy ?	Egy francia török szótárra van szükségem; van-e ilyféle könyve?
Bujurunuz, bu bir pek eji lugat-kitab dir.	Tessék itt van egy igen jó szótár.
Müellifi kimdir ?	Ki a szerzője ?
Elszinei sarkijede meshur bir alym : Mallouf.	Mallouf, kitünő orientalista.
Bunu szatyn alyrym.	Ezt megveszem.
Bundan baska edebijati oszmanieden bazy kitablary iszterim.	Ezen kivül szeretnék még egynehány könyvet az oszman irodalomból.
Oszmanlylaryn kütbi edebijeleri csok mümteddir ; anyn icsün szizi ridsa ederim bana deje hangy szyraszyndan isztersziniz ?	Az oszman irodalom igen tág; azért kérem nekem megmondani, annak melyik ágából óhajt ön ?

Bir divani, bir oszmanly tarykhy, bir tefsziri, ve bir dsografia möhteszeri iszter-idim.	Egy költeményes könyvet, egy törökök történetét, egy koráni kommentárt és egy geographiai kivonatot kívánok.
Iste Baki divani, Naima tarykhy, bir eji tefsziri ve isztediginiz dsografiadir.	Ime itt van Baki divánja, Naima története, egy jó koráni kommentár, és a kívánt földirat.
Hepszi bu kitablary baglatynyz.	Mindezen könyveket köttesse be nekem.
Ne gjöne dsild iszterssiniz?	Milyen kötést akar?
Bir kavi dsild iszterim, amma pek müzejjen olmaszyn.	Erős kötést akarok; de ne legyen fölötte diszes
Kitablaryn hyszabi nedir?	Mily nagy a könyvek számlája?
Iki jüzlük ve bir ellilik.	Kétszázötven piaszter.
Bozmak bilürszinizmi?	Tud-e váltani?
Khajr efendim; ol vakyt ne vakyt kitablari gönderedsejim ödejiniz.	Nem, uram; mikor elküldöm a könyveket akkor tessék fizetni.

Sza'atcsyda.	Az órásnál.
Bize bir sza'at szattynyz lakyn ondan khosnud dejilim.	Ön nekem egy órát adott el, de nem vagyok vele megelégedve.
Naszyl efendim, buna te'adsdsüb ederim, szize verdijim sza'at binazir idi.	Hogyan uram ! azon nagyon csodálkozom ; mert az az óra mit önnek eladtam, igen jó volt.
Dedijinizden a'ladyr, amma düzeltikcse dajma ileri-girü gider.	Önnek véleménye szerint igen jó ; de ha igazítom, akkor vagy siet, vagy késik.
Bazy defa' jeni sza'atlaryn halydyr, düzeltmek icsün csok vakyta mühtadsdyr.	Némelykor uj óráknál sok időbe kerül az igazítás.
Ejer sza'atynyzdan khosnud dejilszeniz dejüstürürüm.	Ha nincs megelégedve órájával, kicserélem.
Pek eji, andsak bir ejiszini veriniz.	Jól van, de csak jót adjon.
Iste szize bir a'la szanyjaly ve bundan baska hafta, günleri ve ajyn kacs oldugunu isaret eden sza'at.	Ime itt van egy pompás óra mely a másodperceket és azonkivül a hetet, napokat, és hónapokat is mutatja.
Öjle tekellüflü sza'at szevmem, zira dajma bir bozuklugu var.	Oly szövevényes szerkezetü órát nem szeretek, mert majd mindig van vele baj.

Öjle isze, bu csalar sza'aty alynyz.	Ha azt hiszi, ugy vegye ez ismétlő órát.
Kefil olurszanyz alajym.	Ha jót áll érte megveszem.
Imtihan ediniz, efendim; ben isze iki, ücs szenejedek pek a'la olduguna kefil olurum.	Probálja meg; mi engem illet, én két, három évig minden hibájáért jót állok.
Szalt bu sart ile alyrym.	Csak azon föltétel alatt veszem meg.

Csohadsy ile.	A posztóárussal.
Szizde güzel csoha varmy ?	Van-e szép posztója ?
Ne dsinsz csoha arzularsziniz ?	Mily fajta posztót kiván ön ?
Hangy fiatdan (ne bahadan — ne baha üzere) iszterszinizz ?	Mennyi legyen az ára ?
Türlü-türlü bahalardan bizde var.	Mindenféle árért van nálunk.
Bakajym, ejiszini gösztcr.	Hadd lássam, mutassa a legjobbat.
En ejiszi csykarynyz, göszteriniz.	Mutassa a legfinomabbat.
Iste szize bir pek eji csoha.	Tessék, itt van egy igen jó posztó.
Kerem ediniz pasztalyny göszteriniz.	Szíveskedjék nekem a posztót egész darabjában megmutatni.
Iste; acsajym; bu csoha pek güzel ve hem dajanyklydyr.	Tessék; kibontom; ez a posztó gyönyörü és igen tartós.
Eji dir, andsak rengini bejenmem.	Jó csakhogy szine nekem nem tetszik.
Bu reng pek kapanykdyr.	Ez a szin igen sötét.
Iste daha acsyk.	Itt van világosabb.
Korkarymki, bu reng csapuk szolar.	Félek, hogy gyorsan hagyja szinét.
Khajr efendim, bu reng aszla szolmaz.	Uram, ez sohasem hagyja szinét.
Ne reng csohalaryn var isze, csykar ! görelim.	A mily szinü posztója csak van, mutassa elő, hadd lássuk.
Pek eji efendim.	Igen is, uram.
Iste szize herbir renkden.	Tessék itt van minden szinből.

Bu csohaja bakyn aga; gajry jerde bundan ejiszini bulamazszynyz.	Ezt a posztót nézze meg uram, seholsem talál ennél jobbat.
Bu reszmi csok szeverim, lakyn rengin durmamaszini korkarym.	Ezt a mustrát igen szeretem, csak attól félek, hogy szine nem lesz tartós.
Korkarymki bu kumas eji dajanmaszyn.	Félek, hogy ez a posztó nem lesz tartós.
Bil-aksz bu pek aladyr.	Ellenkezőleg ez igen jó.
Csapuk eszkidsek korkarym.	Félek, hogy gyorsan fog avulni.
Hics eszkimez.	Ez legkevesebbet sem avul.
Bunda hics korkadsak bir sej jok, ben fena csohalar alyda müsterilerimi gajyp edemem.	Attól ne féljen; én nem vásárlok oly posztókat, melyek által vevőimet elveszthetném.
Ben bu csohanyn japagy iken bojanmys olduguna kefil olurum.	Jót állok, hogy e posztó még gyapjában lett megfestve.
Benim szözim üzere alyn. / Szözim üzer ala bilürsziniz.	Vegye meg szavamra. / Szavamat adom, megveheti.
Ben bundan anlamam, ejer bahaszy isime elverirsze, szize inanyr alyrym.	Én nem értek hozzá; hanem, ha az árát nem sokallom ugy jót állása mellett megveszem.
Eni ne kadardyr ve bana bir eszbaba ne kadar csoha lazym, asztary kendinden olarak?	Mily nagy a szélessége és mennyi posztó szükséges egy ruhára a bélést is ugyanabból készittetvén?
Dokuz rub eni var, ve szize asztaryla iki bucsuk arsyn lazymdyr.	Kilenc és egy negyed a szélessége; a bélést beszámítva két és egy fél rőfre van szüksége.
Arsyny kacsa szatyjorszunuz?	Mennyiért árulja rőfét?
Altmys gurusa veririm.	Hatvan piaszterért árulom.
Pek pahaly bulujorum. Csok pahalydyr.	Igen drágának találom. Igen drága.
Bana pek pahaly görünüjor.	Igen drágának tetszik nekem.

Pahaly dejildir; kadifé gibi jumusak ve pek indsedir.

Nem drága; hisz oly finom és puha mint a bársony.

Bir ajdan evvel jetmise szattym; bilürsziniz efendim, ki bizde bir kacs mangyr zijade kazanmalyjyz.

Egy hónappal ezelőtt még hetvenért árultam; tudja ön uram, hogy nehány rézpénznél többet kell rajta nyernünk.

Szon lakyrdyny szöjlejin.

Mondja utolsó szavát.

Szon bahaszy nedir, zira bazarlasmagi szevmem.

Mondja utolsó árát; mert én nem szeretek alkudni.

Bahaszy szöjledim.

Már megmondtam az árát.

Efendim, zijade hics szöjlemem.

Uram sohasem mondok többet.

Asagy olmaz, biz zijade baha isztemeje alysmamysyz, bizde fiat keszilmisdir.

Olcsóbban nem adhatjuk; nem szoktunk többet kérni, nálunk szabott ár van.

Bizde andsak bir baha var.

Nálunk csak egy ár van.

Bir akcse ekszik olursza veremem

Hacsak egy pénz is hiányzik, nem adhatom.

Gercsekden asagy veremem.

Valóban nem adhatom olcsóbban.

Bilürsziniz ben eji müsteriim.

Ön tudja, hogy jó vásárló vagyok.

Bu szahyhdyr, lakyn hak dejil, ki zarar ile szatajym.

Igaz; de nem jogos, hogy veszteséggel áruljak.

Hajde! farky jari jari ederiz.

No! a különbséget majd kiegyenlitjük.

Ben elli bes gurus veririm; bakynyz, ejer halinize elverirsze, iki eszbablyk bes arsyn alyrym.

Ötven öt piasztert adok; lássa, hogyha azért ideadja, ugy két ruhára valót, öt rőföt veszek.

Dogruszu dejer bahaszyile aldynyz.

Valóban megéri, a mennyiért vette.

Iste bujurunuz, khajryny görünüz.

Tessék itt van; kivánom lássa hasznát.

Daha bir sej isztermisziniz?

Tetszik még valami?

Bana bir myntanlyk kumasy lazymdyr.

Nekem egy rövid ruhára való posztóra van szükségem.

Kirlenmez bir seji iszterim.	Olyant adjon a mi nem igen piszkolodik el.
Csoha örneklerinden gösztériniz.	Mutasson posztó-mustrát.
Iste numuneler; heman eji bakynyz, bu simdi csok szattygym moda olan jesile bakan nefti csohaja.	Ime a mustrák; csak tessék jól megnézni ezen barnás zöldbe játszót, mely divatos és melyből igen sokat adok el.
Bunu bejenirim; bu parcsadan iki arsyny kesze bilürsziniz?	Ez tetszik nekem; vághat le két rőföt?
Evet efendim.	Igen uram.
Bahaszy ne-dir?	Mi az ára?
Kyrk gurus.	Negyven piaszter.
Kacs arsyny var?	Hány rőf van?
Dsem'an jedi arsyny var.	Összesen hét rőf van.
Buda dokszanbes gurus olur; iste meblagy.	Az kilenczven öt piaszterbe kerül; itt van a pénzösszeg.
Bakalym hiszab dogrumu?	Lássuk helyes-e a számadás?
Kendinizde hiszab ediniz.	Számitson ön is utána.
Pek dogru.	Egészen helyes.
Gel oglan! isbu csohajy alda cselebi ile beraber git.	Gyere ide te fiu! fogd ezt a posztót és menj azzal az urral.
Umarymki jene csoha lazym oldugunda kulunuzu unutmazszynyz.	Reménylem, ha megint posztóra lesz szüksége, nem fog megfeledkezni szolgájáról.
Ajak turaby kulunuzum.	Alázatos szolgája.

Meblag (mely bizonyos pénzösszeget jelent) össze nem téveszthető meblak-kal mely kanalas gémet jelent. A kiejtésben tehát a g-re különös figyelem fordittassék.

Bir terzi ile.	Szabóval.
Bana bir szetri japmak icsün ölcsüjü ala bilürmiszinisz?	Tud-e ön egy felöltönyre mértéket venni?
Ne bicsim iszterszinizi?	Milyen szabásút akar ön?
Simdiki modaja göre.	Mostani divatszerintit.
Bir myntan ile birde dizlik dakhi iszterszinizmi?	Egy rövid kabátot és nadrágot is akar?
Beli. Tekmil bir takym ruba icsün kumas aldym.	Igen. Egy egész rendbeli ruhára vettem posztót.
Bu kumas jeter.	Ez a posztó elég lesz.
Myntany ne türlü olszun iszterszinizi?	A rövid kabátot hogyan akarja elkészittetni?
Simdiki moda göre olszun, fakat olkadar asagy enmeszün.	Mostani divatu legyen, csakhogy ne érjen nagyon le.
Ne türlü döjmeler iszterszinizi?	Milyen gombokat akar?
O kumasdan döjmeleri iszterim.	Én ugyanabból a posztóból akarok gombokat.
Pek'ala.	Igen is, jól van.
Dizlik csok jokary csykmaszyny iszterszinizi?	Akarja, hogy a nadrág jó magasra érjen fel?
Ne okadar jokary, ne okadar asagy.	Se nagyon magas, se nagyon alacsony ne legyen.
Suraja kadar gelszün.	Eddig érjen.
Ben urubamy csapuk iszterim.	Nekem gyorsan kell a ruha.

Jaryn alyrszynyz ve khoshûd olurszunuz.	Holnap megkapja és meg lesz vele elégedve.

Iste terzi gelijor.	Itt jön a szabó.
Szefa geldiniz! urubamy getürdinizni?	Isten hozta! elhozta-e ruhámat?
Evet efendim, getürdüm.	Igen uram, elhoztam.
Ben szizi beklejordum.	Vártam önre.
Csok csalystym efendim, lakyn daha csapuk japamadym.	Nagyon igyekeztem; de hamarább nem készithettem el.
Gejejim, bakalym ejimidir?	Fölpróbálom, hadd lássuk jó-e?
Insallah khosnud olurszunuz.	Remélem, meg lesz vele elégedve.
Salvar bâña kysza görünür.	A nadrág rövidnek látszik.
Jenleri dar dejilmi? / Kollari dar dejilmi?	Nem szükek-e az ujjai?
Afv edersziniz, efendim; pek ejidir; simdi moda böjledir, okadar bol gejmezler.	Bocsásson meg uram; de jók; mostani divat szerint nem viselnek oly szélest.
Ben hics dar urubajy szevmem.	Én a szük ruhát egyáltalán nem szeretem.
Bu döjmelerden ne dersziniz?	Mit szól ezekhez a gombokhoz?
Döjmeler kücsükdür.	A gombok kicsinyek.
Ilikleride bana kücsük görünür.	A gomblyukak is kicsinyeknek látszanak.
Iszterszeniz urubaji isztediginize göre dejistiredsejim.	Ha akarja kivánsága szerint alakitom át a ruhát.
Bu szetréji meremmet (meremet) edejim mi?	Kijavitsam ezt a felöltönyt?
Pek eji; lakyn üzerine ipek döjme dikiniz.	Igen; de selyemgombokat varrjon rá.
Jeni dseb dakhy lazym, ve döjme iliklerin dakhy etrafyny dikmeli.	Uj zsebet kell betenni és a gomblyukakat ujból kivarrni.

Lakyn simdi görüjorum, ki csevrilmisdir bu khuszuszdan zahmete jazyk.	De csak most veszem észre, hogy egyszer már meglett forditva; igy kár a fáradságért.
Öjle isze öjle brakynyz ben onu khizmetkjarima bagyslarym.	Ugy hát hagyja el, majd inasomnak ajándékozom.
Ne iszterszinіz bu kiafete?	Mennyit kér ezért a ruháért?
Iki jüz gurus.	Kétszáz piasztert.
Pahaly dejilmi?	Nem drága?
Khajr efendim, zira csok gücsüme geldi.	Nem uram; mert sok fáradságomba került.
Hyszabynyzy ediniz ve jaryn geliniz, akhcsenizi alynyz.	Irja meg a számláját és jöjjön el holnap a pénzért.

Szarraf ile.	A pénzváltóval.
Bir altyn bozmaga ufak akcseniz varmy?	Van-e egy aranyért apró pénze?
Altynynyz tamam mi?	Aranya teljes súlyú-e?
Öjle zanyrym, amma tartynyz.	Azt hiszem; különben mérje meg.
Rengine bakadsak olurszak kalb olmaly.	A színéből következtetve hamisnak kell lennie.
Vezneniz jokmu?	Mérlege nincs-e?
Iste var — bunun bir bogdaj eksziji var.	Ime itt van — egy gran a hiánya.
Bu akcse pek asynmys; üzerinde szikkeszy görünmejor.	Ezen pénz mar nagyon elhasznált; a nyomat sem látszik.
Adsajib sej! bunun hics kesziji jok, kenarina hics el dokanmamysdyr.	Csodálatos! nincs rajta semmi metszés és széle egészen ép.
Jsztediginize szajyn.	Számitsa be a mennyibe akarja.
Bu altyn icsün bana bejaz akcseler verin.	Adjon nekem ezért az aranyért ezüst pénzeket.
Iste isztedikleriniz.	Itt van a mit kivánni tetszett.
Bu beslik gecsmez olmadymy?	Nincs e fogalmon kivül ez az öt piaszteres pénzdarab?
Khajr, daha gecser.	Nem, még forgalomban van.
Iszterszeniz bir baskaszyny verejim.	Ha akarja, ugy mást adok önnek.

Iste bir gajryszy.	Tessék egy másik.
Daha ne türlü akcse iszterszinizʔ	Miféle pénz tetszik mégʔ
Bu akcse icsün: gurus, jarymlyk, onluk, ve bir gurusluk ufak para, jakhod drakhmy, jarym drakhmy ve bir drakhmylyk lepta bana veriniz.	Ezen pénzért adjon nekem: egy piasztert, egy fél piasztert, egy tizest ($^1_4$) piaszter) és egy piaszterért parát, vagy pedig egy drakhmát, egy fél drakhmát és egy drakhmáért leptát.
Efendim! bu akcsenizi dejistirin.	Uram! cserélje ki ezen pénzét.
Nicsünʔ	Miértʔ
Alcsakdyr.	Nagyon könnyü.
Tezaba (kezaba) kojalym.	Tegyük be választó vizbe.
Ijari (ajary) khalisz!	Valódi!
Iste efendim akcsenizin artanyny.	Tessék, uram a mi visszajár önnek. (pénzének maradékát.).

At szatyn almak icsün.

Sziz atdan anlarszynyzmi?
Bir az.
Kerem ediniz at pazaryna beraber gidelim, bir at alajym.
Bas üsztüne, efendim.
Aga, szatylyk atlarynyz varmy?
Evet, efendim, bende bir kacs dsinsz vardyr.
Naszyl at almak iszterszinisz?
Bir binedsek atyla bir szaiszkhany iszterim.
Alajys icsün hajvan isztemem.
Ady hajvanlarim dahy vardyr.
Bargirmi jokhsza kyszrakmy iszterszinis?
Bir kyszrak iszterim.
Szize isinize geledsek bir at gösszterejim; su akhordadyr.

Iste szize bir jagyz kyszrak; tajyila szatajym.
Basyny asagy tutyjor.
Zabundur.

Lovat vásárolni.

Ért ön a lovakhoz?
Egy keveset.
Kérem, sziveskedjék velem a lóvásárra jönni; egy lovat vennék.
Szivesen uram.
Uram! vannak-e eladó lovai?
Igen uram, van egynehány fajlovam.
Miféle lovat akar ön vásárolni?
Egy paripára és egy málhás-lóra van szükségem.
Nem akarok parádés lovat.
Közönséges lovaim is vannak.
Paripát vagy kancát akar-e?

Egy kancát akarok.
Majd mutatok önnek egy az ön számára alkalmas lovat, itt van a pajtában.
Tessék egy gesztenyepej kanca; csikajával együtt adom el.
Egészen letartja a fejét.
Sovány.

Ajak üsztünde eji duramajor.	Nem áll erősen lábain.
Pek jorgun görünüjor.	Igen fáradtnak látszik.
Uzun joldan geldijinden dir.	Azért van az; mert messziről jött.
Ajaklary özürszüz-mü?	Lábai hibanélküliek-e?
Evet efendim, hics szircsmez.	Igen is uram; ez semmit sem bötlik.
Kujruguna ve jeleszine bakyn.	Nézze a farkát és sörényét.
Naszyl kulaklaryny dikijor.	Hogy hegyezi a füleit.
Binejim.	Megülöm.
Dört-nal gidisi eji dejil.	Ügetése nem jó.
Jürüjüsü bir az agyrdyr.	Menése kissé nehézkes.
Ürkek görünüjor.	Félősnek látszik.
Afv ederszinisz efendim bu pek talimli atdyr; iszterszeniz szizde tedsrybe bujurun.	Bocsánat, uram; de ez egészen jól idomitott ló; ha tetszik próbálja meg.
Hics bir özrü olmadygyna zamin-im.	Jót állok, hogy semmi hibája nincs.
Bu szuretde ejer bahaszyny ujdururszanyz, isime gelür.	Ez esetben, ha az illő árt szabja, megveszem.
Bu kyszrak ve taj icsün ne iszterszinisz?	Mit kiván a kancza és csikóért?
Bin frank.	Ezer frankot.
Pek pahaly, dokuz jüz frankdan zijade vermem.	Nagyon drága; kilenczász franknál nem adok többet.
Bu bahaja veremem.	Azért az árért nem adhatom.
Bende zijade vermem; lakyn khosnud olurszam ileri-de daha baska alysveris ederiz.	Többet nem adok; hanem ha megleszek elégedve, máskor is csinálunk vásárt.
Öjle isze, bu ilk pazarlykda pek az kazandsa kanaat ederim.	Ugy hát a mostani vásárnál megelégszem csekély nyereséggel.
Hajde alyn! khajryny göresziniz.	Vegye hát és lássa hasznát.

Bir doszt kavusmaszinde.	Baráttal való találkozás.
Naszyl? szizmisziniz?	Micsoda? ön az?
Beli bendenizim. Beli kendüm. Bilnefsz benim.	Igen is én vagyok. Magam személyében vagyok.
Bütün bütün beni hajran edejorszunuz.	Ön egészen bámulatba ejt engem.
Burada szize raszt geledsegimi meemul etmez idim.	Nem hittem volna, hogy önnel itt találkozzam.
Szizi görmekden pek memnun oldum	Igen örülök, hogy láthatom.
Ne vaktyndan beri avdet ettiniz?	Mióta tért ön vissza?
Dünki gün akhsam üzere geldim.	Tegnap este érkeztem meg.
Naszyl geldiniz? Ne ile tesrif bujurdunuz?	Hogyan tetszett jönni?
Poszta ile geldim. Menzil arabaszile geldim.	Póstakocsin jöttem.
Bir az bagteten zuhur ettiniz.	Kissé nagyon hamar érkezett meg.
Bütün jazyn kalmak nijjetinde idim.	Szándékom volt egész nyáron odamaradni.
Böjle csabuk gelmeginize ne szebeb oldu?	Mi az oka, hogy olyan gyorsan visszatért?
Ba'azi maszlahat haszbile burada bulanmamy idsab etti.	Néhány ügy szükségessé tette helyben jelenlétemet.
Joldsulugunuz naszyl idi?	Utja milyen volt?

Pek khoslandym. Zijadesziile hazz ettim.	Fölötte élvezetes volt.
Ne vakyt evime tesrif bujuradsaksziniz? Ne vakit bendekhanenize tesrif bujuradsaksziniz?	Mikor lesz szerencsém önt nálam láthatni?
Ne zeman bizimle ta'am etmeje tesrif bujuradsaksziniz?	Mikor sziveskedik velünk étkezni?
Bilmem; teszvije ededsek b ir az maszlahatym var. Bitüredsek bir kacs isim var.	Nem tudom, miután még egynéhány elintézendő ügyem van.
Insallah jaryn gündüz vakty mülakaty a'linizile müserref olurum.	Ha isten ugy akarja, holnap lesz szerencsém találkozhatni kegyeddel.
Tesrif alinizden ihja oluruz. Khakipaynyzy görmekden pek memnun oluruz.	Fölötte fogunk örvendeni önt láthatni.

Bir kimszeji szual etmek icsün.	Valaki után tudakozódni.
Burada fylan efendiji tanyrmyszynyz ?	Nem ismer-e ön itt bizonyos N. N. urat ?
Fylan iszmile bir kimszeji tanyrmyszynyz ?	Nem ismer ön egy N. N. nevezetű egyént ?
Bu sehirde Musztafa adile biriszi jokmu ?	Van-e ebben a városban egy Musztafa nevezetű egyén?
Bu taraflarda Musztafa nam bir zat oturmazmi ?	Nem lakik-e a környékben egy Musztafa nevezetű egyén ?
Bu iszimde kimszeji tanymam.	Ily nevezetű egyént nem ismerek.
Evet, szanirüm.	Ugy vélekedem van.
Evet, bu iszmile biriszi var.	Igen is, van egy ily nevű.
Any tanyrmyszynyz ?	Ismeri ön őt ?
Pek a'ala tanyrym.	Igen jól ismerem.
Bana nerede szakyn oldugunu deje bilirmisziniz ?	Megtudja-e nekem mondani, hol lakik ?
Hangi tarafda oturur ?	Hol lakik ?
Iki kadym jer bile dejil.	Alig van két lépésnyire.
At meidana jakyn oturur.	Közel lakik a versenytérhez (lótér.)
Fylan szokakda oturur.	N. N. utcában lakik.
Bundan uzakmy ? Buradan irakmi ?	Messze van-e innen ?

Jok; burdadyr.	Nincs; itt van.
Khaneszini (evini) kerem eder szalyk verirmisziniz?	Sziveskedik-e nekem megmutatni házát?
Evini szize göszteredsejim. Khaneszini zatinize göszterürüm.	Házát megmutatom önnek.
Mekjanini szize göszterürüm. Nerede oturdugunu szize göszterürüm.	Lakását megmutatom önnek.
Pek khatyrsinaszszynyz, efendim.	Ön igen szives uram.
Szizin ile temin lakyrdy eden kim idi?	Ki volt az, ki ép most beszélt önnel?
Bir tatar dir.	Egy tatár.
O tatara göre pek eji madsardse szöjlejor	Tatárnak igen jól beszél magyarul.
Iszmi ne-dir?	Mi a neve?
Molla Iszhak.	Molla Iszhak.
Galiba csokdan Madsarisztande dir?	Valószinüleg már régóta van Magyarországban?
Takhmina on ücs szene var.	Körülbelül tizenhárom éve.
Ve dünki gün szejr jerinde raszt geldijimiz kimdir?	És ki az a kivel tegnap találkoztunk a sétatéren?
Bir fransziz adamdir.	Egy francia.
Akylly bir adama benzejor, hem khos szöhbet, ve hemde szimaszinda ve atvarynda kibarlyk var.	Okos embernek látszik; kellemes társalgásu és mind arcára mind egész fellépésére nézve előkelő.
Ülfetiniz olsza idi ne deredse mükrim ve khatyrsinasz oldugunu anlar idiniz.	Ha ismeretsége lett volna önnek vele, ugy megtudhatta volna mily illedelmes és előzékeny.
Hukukunuz kadymmidir?	Már régi-e önök közt a barátság?
Anynla Istambolda ülfet pejda edtim?	Konstantinápolyban ismerkedtem meg vele.
Müteehhil-midir?	Házas ember? (Nős.)

Khajr efendim; müdserreddir. (bikjar, bekjar, bejkjar dir.)	Nem uram; ő nőtelen. (társnélküli.)
Bu tarif ve tevszinizden anynla ülfet etmeje asyry arzu geldi.	Ismertetése után forró vágyam őt megismerni. (vele megismerkedni.)
Szizi anynla gjörüstürürüm; pazar erteszi günü akhsam ta'amini birlikde edelim, any daha davet ederim.	Megismertetem önt vele; hétfőn együtt vacsorálunk és akkor őt is meghivom.
Szize pek memnunum.	Igen lekötelezettje vagyok.

Jolu szormak üzre.	Út után való tudakozódás.
Filan jere gitmek icsün jolun khangyszy en jakyndyr ?	Melyik a legközelebbi út N. N. helyre ?
Bu jol filan jere getürmezmi ? Bu joldan filan jere gidilmez-mi ? Filan jerin jolu bu dejilmi ?	Nemde ez az út vezet N. N. helyre ?
Bu jol nereje csykaryr — nereje getürür — nereje varar ?	Hová vezet ez az út ?
Kerem edin efendim filan jere khangy joldan gidilür ?	Sziveskedjék uram nekem megmondani, N. N. helyre melyik úton megyek ?
Atmejdana gitmek icsün jolun khangyszy en jakyndyr ?	A versenytérre melyik a legközelebbi út ?
Oranyn jolu tamam budur.	Ép ez az út vezet oda.
Jolunuz dogru dur.	Helyes úton jár.
Jolunuz dogru dejil.	Nem a helyes úton jár.
Joldan dysaryszynyz.	Az úton kivül jár.
Ne tarafdan gitmelijim ?	Mely úton kell mennem ?
Szol tarafda.	A baloldalon.
Szaga gidiniz, szonra szola szapynyz.	Menjen jobbra, aztán forduljon be megint balra.
Dogru ileri git. Dogru dogruja gidiniz.	Csak mindig egyenes irányban tartson.
Bu joldan fylan jere gide bilirmijim ?	N. N. helyre mehetek-e ezen az úton ?

Evet.	Igen.
Szol tarafda bir kücsük szokak bulurszunuz.	A baloldalon egy kis utcára fog találni.
Ol szokagy tutun dsaddeje csykarszynyz.	Kövesse ez utcát és a nagy útra fog érni.
Jolu sasyrmazsziniz. Jolu gajb etmezsziniz.	Nem téveszthetí el az utat.
Bundan oraja nekadar jer var?	Mily nagy az út innen egész odáig?
Bir mile jakyn. (Bir sza'at jakyn.) Takhminen bir mil dir. (bir sza'at.)	Közel egy mértföld. (Közel egy óra.)
Bir sza'atdan zijade dejil. Bir milden zijade dejil.	Nincs messzebb egy mértföldnél. (egy óránál.)
Bir sza'atdan zijadecse. Tamam bir sza'at. Bundan tamam bir mil joldur.	Jó egy mértföldnyire van. Egy jó óra távolságra van.
Bir sza'atdan bir az zijade.	Valamivel több egy óránál.
Ücs sza'atdan ekszik dejil.	Nem kevesebb három óránál.
Sehirde sajan-i temasa olan jerleri gösztermek bana ridsa ederim.	Kérem mutassa meg nekem a városban levő megtekintésre méltó sétahelyeket.
Bas üsztüne! szize evvela szejr jerlerine csykan jolu göszteredsejim.	Igen szivesen! legelsőbb a sétahelyekre vezető utcát fogom önnek megmutatni.
Jalynyz gittigim halda janylmamak icsün en kolaj joldan gidelim ki bellejim.	Menjünk a legkönnyebben található úton, hogy el ne vétsem, ha egyedül megyek.
Jolumu sasyryrym dejü korkarym.	Félek, hogy eltévesztem az utat.
Benim dedijime göre gidedsekszeniz, sasyrmazszynyz.	Ha az általam mondott irányt követi, nem téved el.

Bu szokakdan csykdygynyz halda szag terafda olan szujun kenaryndan gidin; nihajetinde mejdana csykar, bir enli jol gelür, ve ol mejdanyn karsyszyndaky jol dahi dogru szejr jerine gider.

Ha kijön ez utcából, menjen a jobb oldalon levő viznek partján, a vége egy térre nyilik, aztán jön egy széles utca; a térrel szemközt fekvő út egyenesen a sétatérre vezet.

Arabadsy bekledijin kimsze varmi?

Kocsis vársz-e valakire?

Khajr, efendim, emrinize müntazyrym.

Nem uram; várom parancsolatját.

Iszterszeniz tiatroja gidelim.

Ha tetszik ugy menjünk a szinházba.

Ne ojnajadsaklar?

Mit adnak?

Sinaszi efendinin bir idsadi-tabi'ini: „sa'ir evlenmeszini" ojnajadsaklar.

Sinaszi efendinek egy eredeti művét: a költő házasodását fogják adni.

Bu günki tiatrolaryn en ejiszi operadir.

A mai szinházak közül az opera a legjobb.

Szayr tiatrolaryn ojnulary szacsmadyr.

A többi szinháznak darabjai haszontalanok.

Erkendse gidelim, ki eji jer bulalym.

Korán kell oda mennünk, hogy jó helyet kapjunk.

Ikimiz icsünde bilet alyn.

Vegyen mindjárt mindkettőnk számára jegyet.

Naszil jere gitmek iszterszinizʔ

Mily helyre szándékszik menni?

Bendenize göre hepiszi bir; isztediginizi jerleri alyn.

Nekem mindegy; vegyen oly helyeket, minőket csak akar.

Akhsamda geliniz ve szonra beraber oraja gidedsejiz.

Jöjjön estve és aztán együtt megyünk oda.

Bir aty kiraja almak. [1])	Lovat kibérelni.
Ej csodsuk, atyny kiraja verirmiszin ?	He fiu, kibéreled-e lovadat ?
Bujurun efendim, nereje gidedseksziniz ?	Tessék uram ! hová akar menni ?
Isztambolu dolasmak iszterim.	Stambulon akarok végig lovagolni.
Akhsama kadarmy dolasadsakszynyz ?	Estig szándékszik ön lovagolni ?
Haj, haj; ne kadardyr kiraszy ?	Igen, igen ; mennyi a bérpénz ?
Otuz gurus.	Harminc piaszter.
Pek csok, jirmi gurus verejim.	Az igen sok, husz piasztert adok.
Bir bütün gün akhsama-dek pek azdyr.	Egész napon át estvéig az igen kevés.
Jirmi bes gurus alyrmyszyn ?	Megelégszel-e huszonöt piaszterrel ?
Evet.	Igen.
Csodsuk gel, getür hajvany !	Fiu ! hozd ide a lovadat !
Kolanyny ve gemini bir eji bakdynmy ?	Jól megvizsgáltad-e a kantárt és hevedert ?
Hics veszvesze etme (korkma) efendim !	Semmit se féljen uram !
Akhsam gel, atyny ve kiraszyny filan khandan al.	Jőj estve N. N. hôtelbe, ott megkapod lovadat és bérpénzedet.

[1]) Praktische Grammatik der osmanisch-türkischen Sprache von Dr. Adolf Wahrmund. II. Theil. Wörtersammlung und Gespräche. Giessen. 1869. cimü munkából átvéve.

Türkcse szöjlemek üzre	A török nyelven való társalgásról.
Türkcse bilürmisziniz ?	Tud ön törökül ?
Bir az bilürim.	Keveset tudok.
Türkcseji csatra patra szöjlerim.	Csak félig-meddig beszélek törökül.
Simdi öjrenijorum.	Most tanulok.
Csokdanmy ?	Régóta ?
Bes ajdyr.	Öt hónapja.
Zijade dejilmi ?	Nem tovább ?
Bukadar az vakytda eji szöjlejorszunuz.	Oly kevés időre ön jól beszél
Haftada kacs dersz alyrszynyz ?	Hetenkint hány órát vesz ? Hetenkint hány leckét vesz ?
Haftada ücs def'a. (kerre.)	Hetenként háromszor.
Ne mutlu szize ki bukadar liszan bilürsziniz.	Mily szerencsés, hogy annyi nyelvet ért.
Simdiki zemanda dilleri bilmek pek lazymdyr.	A mostani időben nyelveket érteni igen szükséges.
Csok liszanlari bilen inszan csok inszan kadryna szajylyr.	A sok nyelvet értő ember, sok ember számába vétetik.
Szöjledijimi anlajormuszunuz ?	Megérti-e a mit mondok ?
Anlarym, lakyn dsevab veremem.	Értem, de felelni nem tudok.
Gide-gide kolaj öjrenijorszunuz.	Lassan-lassan könnyen fogja megtanulni.
Eji-fena dajma szöjlejiniz.	Jól-roszul csak mindig beszéljen.

Janlys szöjlemeje korkarym.	Félek hibásan beszélni.
Korkmajynyz, türkcse szöjlemek olkadar gücs bir sej dejildir.	Ne féljen ön, törökül beszélni nem oly nehéz dolog.
Al-elkhuszusz telaffuz pek kolajdyr.	Különösen könnyü a kiejtés.
Janlys szöjlerszem beni maszkhara ederler.	Ha hibásan beszélek, kinevetnek engem.
Bilmezmisziniz ki janlys szöjlejindse janlysszyz szöjlemek öjrenilür?	Nem tudja-e, hogy az által tanulunk hibátlanul beszélni, ha hibásan beszélünk?
Gercseksziniz.	Igaza van.

Mektebde. Derszjerinde	Az iskolában.
Nerede oturajym?	Hová üljek?
Rahleje otur. / Bankaja otur.	Ülj be a padba.
Uzakcse otur.	Ülj messzebbre.
Git, jerinde otur.	Menj, ülj helyedre.
Samata etme!	Ne lármázz!
Nicsün szofraji kymyldatijorszun?	Miért mozditod el az asztalt?
Kalemini bana ödüncs ver.	Kölcsönözd nekem a tolladat.
Csakyny bir az bana ver. / Kalemtrasyny bana arjeten ver.	Kölcsönözd nekem tollkésedet.
Kitabimi gajb ettim.	Elvesztettem a könyvemet.
Defterimi bulamajorum.	Füzetemet nem tudom megtalálni.
Nerede braktyn?	Hol hagytad?
Takhtamyn üsztünde braktym.	Könyvpolcomon hagytam.
Iste bunda.	Ime itt van.
Szofranyn üzerinde dir.	Az asztalon van.
Janyndamy?	Megvan-e?
Buldun mu?	Megtaláltad-e?
Ara ani.	Keresd meg.
Nerede idi?	Hol volt?
Bankanyn altynda idi.	A pad alatt volt.
Derszinizi öjrendinizmi?	Megtanulta-e leckéjét?
Hangy derszinizi öjrendiniz?	Melyik leckéjét tanulta meg?

Derszinizi bilmejorszunuz.	Ön nem tudja leckejét.
Derszinizi okuja bilürmisziniz?	El tudja-e olvasni leckéjét?
Derszimi daha szöjlejemem.	Még nem tudom elmondani leckémet.
Szöjleje bilürüm.	El tudom mondani.
Szanyrym ki szöjleje bilürim.	Azt hiszem, el tudom mondani.
Janlysszyz szöjlejemem.	Hibátlan elmondani nem tudom.
Khataszyz okuja bilmem.	Hibátlan nem tudom elolvasni.
Nicsün derszinizi öjrenmediniz?	Mért nem tanulta meg leckéjét?
Öjrenmeszini unuttum.	Elfelejtettem megtanulni.
Dün akhsam öjrendim.	Tegnap estve tanultam meg.
Dün szöjleje bilüridim.	Tegnap eltudtam mondani.
Pek gücsdür.	Igen nehéz.
Öjrenemedim. Bellejemedim.	Nem tanulhattam meg.
Öjrenmeje vaktym olmady.	Nem volt időm a tanulásra.
Derszinizi tekrar öjreniz. Derszinizi jeniden öjreniz	Tanulja meg újból a leckéjét.
Jaryn khataszyz biledsejim.	Holnap hiba nélkül fogom tudni.
Güzel olur ve bendeniz csok hazz ededsejim.	Szép lesz, és nagyon fogok örülni rajta.

Bir mektub jazmak üzre.	A levélirásról.
Mektublygin kjagydiniz varmy?	Van-e levélpapirosa?
Szizde mektub kjagydy varmi?	
Bana ödüncs olarak bir tabaka kjagyd kerem edin.	Sziveskedjék nekem egy ív levélpapirt kölcsönözni.
Bana bir japrak kjagyd kerem ejle.	Kérlek, adj nekem egy levélpapirt.
Szana lazymmy?	Szükséges-e neked?
Bu akhsam jazadsak bir mektubym var.	Ma estve egy levelet kell megirnom.
Jazykhanemde bir tabakam bile jok.	Irószekrényemben egyetlen darabom sincs.
Inajet edüp bana bir kalem ile mürekkeb ver.	Kegyeskedjél nekem tollat és tentát adni.
Odaja girin isztediklerini bulurszun.	Menj a szobába és ott találod a kivánt tárgyakat.
Kalem jokdur.	Nincs toll.
Devidin (divitin) icsünde vardyr.	Van a téntatartóban.
Kalemtrasyny bir az vere bilirmiszin?	Ideadhatod-e kevés időre tollkésedet?
Ne japmaga?	Mire?
Kalemi jontmak icsün.	Megfaragni (megmetszeni) a tollat.
Kalem jontmaszyny bilirmiszin?	Tudsz-e tollat faragni?
Kendime göre keszerim	Saját használatomra tudok.
Ejer mektubunu bu günki posztajila göndermek iszterszen adsele etmek lazymdyr.	Ha még a mai póstával akarod elküldeni leveledet, ugy sietned kell.

Evet; mektubu bu gün jollamak idsab eder.
Igen; szükséges hogy még ma induljon el.

Heman vakyt gecsürmejin, zira gecs bile kaldy.
Ugy siess! és ne mulaszd el az időt; mert már késére jár.

Jazadsajym uzun dejildir.
Nem sok a mit irnom kell.

Ben bu mektubu bitirindse szen obirlerine zarf japyn.
Mig én e levelet befejezem, addig tedd boritékba amazokat.

Bu gün ajyn kacsydyr?
Ajyn kacsyndsy günüdür?
A hó hányadika van ma?

Bu gün ajyn biridir-ikiszidir-ücsündsi günüdür-dörtidir-onbirindsi-jiirmindsi. stb.
Ma van a hó elseje — másodika — harmadika — negyedike — tizenegyedike — huszadika. stb.

Simdi jalynyz mektub üzeri jazylmaszy kaldy.
Most csak a levél cime van még hátra.

Simdi üsztünü jaz.
Most ird meg a cimét.

Adyny jazdynmy?
Aláirtad-e nevedet?

Imzaszyny kojdum, zann ederim; amma tarykhyny kojdummu jokhsza kojmadym-my, bilmem.
Hogy aláirtam azt tudom; de hogy keltjét megirtam vagy nem irtam-e meg, azt nem tudom.

Rig nerede?
Hol a porzó?

Rigdanda vardyr.
A porzótartóban van

Mühürümü bulamajorum.
Nem tudom megtalálni pecsétnyomómat.

Jazykhanemyn csekmedseszinde dir.
Az iróasztalom fiókjában van.

Mum-ile mühürlejimmi?
Spanyolviaszszal pecsételjem-e le?

Isztediginiz gibi ejlejin.
Tegyen a mint tetszik.

Bana bir mektub pulu getür.
Hozz nékem levélostyát.

Simdi bitürdim.
Most befejeztem.

Khyzmetkjarym nerededir?
Hol van inasom?

Iste gelijor.
Itt jön.

Heman bu mektubu posztaja getirüp paraszyny ver.
Vidd rögtön a postára e levelet és bérmentesitsd.

Bir hekim ile.	Az orvossal.
Efendim! beni csagyrtmysszynyz?	Uram! ön hivatott engem?
Rukhszatynyz ila szizi aramaja göndürdüm.	Engedelmével fölkerestettem önt.
Szizi gördüjüme csok szevinirim, zira bekleje-bekleje szabra takatym kalmady.	Igen örülök, hogy látom; mert már nem győztem önt várni.
Illetiniz nedir?	Mi baja van?
Nicsün efendim kejfiniz jokmu?	Mitől érzi magát roszul?
Kejfim pek eji dejil.	Nem jól érzem magamat.
Pek khasztajym.	Igen roszul vagyok.
Kendimi csok khaszta bulujorum.	Nagyon betegnek érzem magamat.
Kendinizi naszyl bulujorszunuz simdi?	Hogy érzi jelenleg magát?
Bilmem naszyl.	Magam sem tudom hogy.
Basymda szerszemlik var; ajak üsztüne csok zahmet ile durujorum.	Egészen kábult vagyok; lábaimon alig állhatok.
Hics eji dejilim.	Semmikép sem érzem jól magamat.
Sasyrtadsak zaifde bulujorum.	Csodálatosan gyengének érzem magamat.
Takatym tak oldu.	Minden erőm elfogyott.
Gidse naszyl idiniz?	Hogy töltötte el az éjet?
Pek fena, sedid hararetim var idi.	Igen roszul, erős forróságom volt.
Ne vaktyndan beri khasztaszynyz? / Ne vakytdan beri rahatynyz bozuldu?	Mióta beteg ön?

Dün akhsamdan beri.	Tegnap estve óta.
Iki gündir kejfim jerinde dejil.	Két napja, hogy nem érzem jól magamat.
Bu khasztalygyn baslandygy naszyl oldu?	Hogy kezdődött ez a baj?
Dün dejil o bir gün titreme ile üsztüme geldi.	Tegnapelőtt borzongás futott rajtam végig és ugy jött rám a baj.
Szonra csokcse terledim ve ondan beri daima eji dejilim.	Aztán erősen izzadtam és azon idő óta mindig roszul érzem magamat.
Elinizi verin nabzynyza (namzynyza) bakajym.	Nyujtsa ide kezét, hadd tapintsam meg üterét. (kémleljem érverését.)
Namzynyz szertdir.	Ütere izgatott.
Namzynyz hararetli dir.	Érverése lázas.
Namzynyz szuratlydyr. / Namzynyz csabuk vurujor.	Érverése gyors.
Yszytmanyz var.	Láza van.
Dilinize bakajym.	Lássam a nyelvét.
Diliniz kirlidir.	Nyelve enyeges.
Nereiniz agryjor?	Hol fáj önnek?
Basym agryjor.	Fejem fáj.
Bogazym agryjor.	Torkom fáj.
Vedsai mefaszilim var.	Csúzos (rheumatikus) fájdalmaim vannak.
Szandsym var.	Hascsikarásom van.
Nikrisz olmusum.	Köszvényes lettem.
Basynyz dönüjormu?	Szédül-e a feje?
Bazy bazy basym döner.	Olykor szédül a fejem.
Midenizde vedsa varmy?	Van-e gyomorfájása?
Simdi jok; baslangydsda dujdum, amma gecsti, szade basymda kaldy bir böjük agry.	Most nincs; kezdetben éreztem, hanem elmult, csak erős fejfájás maradt hátra.

Agzynyzda adsylyk varmy?	Keserű-e szájíze?
Isztifrag etmek gelijormi?	Van-e hányási ingere?
Isztifrag ettinizmi?	Hányt-e ön?
Szuszuzmuszunuz?	Szomjas-e ön?
Hararetiniz csokmudur?	Nagy-e forrósága?
Gidseleri terlermisziniz?	Izzad-e ön éjjel?
Ökszürüjörmüszünüz?	Köhög-e ön?
Kan tükürüjormisziniz?	Vért hány-e ön?
Kolaj nefesz alyjormyszynyz?	Könnyen vesz-e lélegzetet?
Hareket edermisziniz?	Tesz-e ön mozgást?
Ba'zy defa' burunuzdan kan akarmy?	Van-e néha orrfolyása?
Istihanyz varmy?	Van-e étvágya?
Adsaib bir sej, istiham jerinde dir, lakyn ta'am ettikden szonra kejfim bozulur.	Csodálatos valami, étvágyam egészen rendjén van; de evés után roszul leszek.
Adeta ameliniz varmy?	Van-e rendes széke?
Khajr efendim, ynkybazlygym var.	Nem uram; székdugulásom van.
Bir muszhile muhtadsszynyz.	Önnek hajtószerre van szüksége.
Bir kacs ihtikan alynyz.	Vegyen néhány allövetet.
Hokna kullanmalyszynyz.	Allövetet kell vennie.
Szizden bir kan almak iktiza eder.	Önön eret kell vágni.
Bir kan aldyrmalyszynyz.	
Szülük komalyszynyz.	Piócát kell önre rakni.
Dserrahi csagyrdynyz, szizden ücs findsan kan alszyn.	Hivassa el a sebészt, hadd bocsásson öntől három csésze vért.
Bu gün kjamilen perhiz etmelisziniz.	Ma egész nap diétát kell tartania.
Ne icsejim?	Mit igyam?
Szebze karysyk et szuju.	Zöldlevest.
Günde iki ücs sise limonata icsin.	Igyék napjában két három üveg limonádét.

Simdi szize bir recseta jazyrym.	Most orvosi rendelvényt irok önnek.
'Iladsdan pek korkarym.	Orvosságtól félek.
Szize bir tatly 'ilads veririm.	Önnek édes orvosságot rendelek.
Bu 'iladsy jaryn szabah icserszi-niz ve idsraszy olundsaja ka-dar csok szu icsiniz.	Ezt az orvosságot vegye be hol-nap reggel, és igyék sok vizet, migcsak megjő a hatása.
Kendinizi szydsak tutun.	Tartsa magát melegen.
Ajaklarynyzy szydsak tutunuz.	Tartsa melegen lábait.
Khasztalygynyz mukhataraly de-jil, lakyn szize tembih ededse-jim sejleri ihmal etmemelisziniz.	Betegsége nem veszélyes; de az-tán el ne mulaszsza rendele-teimet teljesiteni.
Ne zeman beni tekrar görmeje geledseksziniz?	Mikor látogat meg ismét?
Jaryn szabah jene gelürüm, lakyn ejer ujgunszuz oladsak olursza-nyz, bana khaber jollajynyz, ben tez gelürüm. — Allah sifa-lar vere.	Holnap reggel megint jövök; ha-nem ha roszul találna lenni ugycsak küldjön utánam és én rögtön jövök. — Isten adjon gyógyulást.
Szizden zijadeszile tesekkürüm.	Igen köszönöm.

Khaszta naszyl?	Hogy van a beteg?
Dünden csok eji dir.	Tegnap óta sokkal jobban van.
Mu'alidse teeszir etti, tybky tem-bihiniz üzre hareket ettim.	Az orvosság használt; egészen pon-tosan jártam el rendelete szerint.
Iszabet; khasztalygynyz csok szür-mejüp ins'allah kariben sifa bulurszunuz.	Annál jobb; betegsége nem tart sokáig és ha isten akarja ugy legközelebb meggyógyul.
Szizde artyk veszvesze ededsek hics bir sej kalmady.	Állapotjában semmi nyugtalanitó jelenség nem maradt.
Bir kacs gün daha perhiz edin, badehu jene isinize devam ede bilürsziniz.	Néhány napon át tartson még diétát, aztán ujból folytathatja dolgait.

Diş agryszy üzre.	A fogfájásról.
Dislerim agryjor.	A fogaim fájnak.
Bende bir dis agryszym var.	Fogfájásom van.
Bu bir zahmetli agrydyr, ejer nezlet isze, szabr etmeli, janak sismeje baslajyndsa agryszy gecser.	Az nagy fájdalom, ha pedig csúzos ugy türelemmel kell lennie; az arc megdagadásának kezdetével elmulik.
Bir ujuk ve csürük disdir.	Odvas rosz fog az.
Bir kacs dane bozuk olmaly.	Néhány rosz fogának kell lennie.
Csürük bir disiniz var, any csekmeli.	Szuvas foga van; azt ki kell huzni.
Birde kovuk (ujuk) disiniz var, icsine kursun doldurmaly.	Még egy odvas foga van, melyet ki kell tölteni.
Disiniz büz-bütün csürümüs; ejer öjle brakyrszanyz o birlerine dakhi szirajet eder.	Foga egészen odvas, ha ugy hagyja a többieket is elrontja.
Bu szuretde csekin.	Ugy hát huzza ki.
Olzeman daha csok agryr; zira ben iki szene mukaddem bir daneszini csykartdym, hala agryszyny unudamam.	Az is igen fáj; mert két évvel azelőtt kihuzattam egyik fogamat és a fájdalmat máig sem felejthetem el.
Ben agryszyny gecsürmek icsün bir az pambuk karamfil jagyna batyryp ojuguna korum.	Hogy a fájdalmat megszüntessem kevés pamutot szegfű olajba mártok és az üresedésbe teszem.

Bu 'ilads csok fajde etmez.	Ez az orvosság nem sokat használ.
Benim csürük disim csokdyr, ejer onlary csykartmak meram etszem, otuz ikiszini daha gajb ederim.	Nekem sok odvas fogam van, ha mind kiakarnám huzatni, ugy az összes harminckét fogamat veszteném el.
Szuhuf kullanmazmyszynyz disleri temizlemeje dsylalary gajb olmaszyn ve etler pekisszin dejü?	A fogak tisztitására, hogy zománcuk el ne tünjék és a foghus erősitésére nem szokott-e ön fogport használni?
Her szabah agzymy szu ile csalkarym, ne szuhuf ve ne gajry sej, bir sej kullanmam miszvakymdan ma'ada.	Szájamat minden reggel vizzel kiöblitem, se fogport, sem bármi néven nevezendő más szert, kivévén a miszvak gyökeret, nem használok.
Bu bir eji ve jalyn kat 'iladsdyr.	Az igen jó és egyszerü gyógyszer.

Jarali ile dserrahin.	A sebesült és a sebész.
Kerem edüp jarama bakaszynyz.	Sziveskedjék sebemet megvizsgálni.
Jaranyz kursundanmy, kylyds vurusdanmy, jokhsza rumh szokusdanmydyr ?	Sebe golyó, kardvágás vagy lándsaszurástól származik-e ?
Jaramy bir mizraklydan aldym.	Egy dsidástól kaptam sebemet.
Ilk evvel üzerine ne kojdunuz ?	Kezdetben mit tett rá ?
Üzerine bir az barut kodular.	Kevés puskaport raktak rá.
Csok kan akdymy ?	Folyt-e sok vér ?
Csok kanym akdygyndan bajyldym.	Annyi vér folyt el, hogy elájultam.
Böjüründe csok agry varmy ?	Érez-e fájdalmat a lágyékban ?
Aman ! pek dokunmajynyz adsydyjorszunuz.	Jaj ! ne érintsen meg erősen fájdalmat okoz.
Szalyh ! tiftigi, merhemi (köznyelven melhem) ve indse bez szargylary csabuk getür.	Szalyh ! hozz gyorsan tépést ragtapaszt és finom vászonszalagokat.
Heman rahat durunuz ve kymyldanmajynyz lazym olan sejlerin hepszi janymda var.	Most tartsa magát nyugodtan és ne mozogjon, a szükséges dolgok mind kezemnél vannak.
Jaranyzy szaradsajym.	A sebét be fogom kötözni.
Efendim ! sedid vedsa' hissz ederim ve hararetim csokdyr.	Uram ! roppant fájdalmat érezek és nagy a forróságom.

Bir azdan szan'ati dserrahije tekmil ededsejim.	Nemsokára befejezem a műtétet.
Dsürhünüzü iszkandil ile ölcstüm ve csok derin ıldugunu buldum.	Sebét a kutaszszal megmértem és ugy találtam, hogy nagyon mély.
Hararetiniz csok olursza, bir kacs kadeh szubije icse bilürsziniz.	Ha nagy forrósága van, nehány pohár mondolatejt ihatik.
Simdi temam ettim.	Most befejeztem.
Sükr allaha!	Hála istennek!
Jaryn szabah gelürüm ve jaranyn üzerine jeni baglamaji jerlestiredsejim.	Holnap reggel jövök, és uj kötést teszek a sebére.
Ummarymki an karib sifa bulurszunuz.	Reménylem, hogy hamar gyógyul meg.

Demir jolda joldsuluk.	Utazás a vaspályán.
Joldsuluk hazyrlygy ettiniz-mi?	Tett-e előkészületet az utazásra?
Hepiszi hazyrdyr.	Minden készen van.
Pyrtylarymy getürmek icsün bir hamal csagyr.	Hivjon egy hordárt; vigye el a pogyászt.
Bu pyrtylarymy pazar arabanyn kalem odaszina getür.	Vidd ezen málhámat a társaskocsik irodájába.
Ne vakyt gidedsekszin?	Mikor indul ön?
Efendim bes dakykaja kadar gidedsejiz.	Uram, öt perc mulva indulunk.
Arabaja bujurunuz.	Tessék a kocsiba beszállni.
Zan ederim, ki csok gecsdir.	Ugyhiszem már késő van.
Ne kadar vakytda demir jol jerine jetisedsejiz?	Mennyi idő alatt fogunk a vasuti rakodó helyhez érni?
Bir csejrekde jetisiriz.	Egy negyed óra alatt oda érünk.
Korkarymki sza'at szekizde giden demir vaporine csok gecs jetisedsejim.	Félek, hogy későn érkezem meg a nyolc órai vonathoz.
Biz hics gecs kalmajyz, rahat ol, efendim.	Legyen ön nyugodtan uram, mi sohasem késünk el.
Iste demir vapor jerine jetisdik.	Ime megérkeztünk az indóházhoz.

Csok eji ettiniz.
Igen helyesen cselekedett.

Jerini tutmaja vapora gittinmi ?
Ott volt-e a hajón helyet foglalni ?

Csok eji jerim var.
Pompás helyem van.

Simdi csok eji joldsuluk ede bilürszin.
Most egész jól utazhatik ön.

Hepi kacs gün iszter jerine jetismek icsün ?
Összesen hány nap szükséges mig a kitűzött helyre érkezik ?

Trieszteden Isztambula kadar alty-jedi gün szürer.
Trieszttől Sztambulig hat-hét napig tart.

Vaktyny gajb etmejiniz, zira vapor jarym sza'atda kalkadsak.
Ne mulaszsza el az időt, mert a hajó félóra mulva indul.

Rüzgjar szerin eszejor.
Hüvös szél lengedez.

Rüzgjar jine mukhalif.
A szél ujból ellenkező.

Galiba fyrtyna csykadsak ?
Talán vihar fog támadni ?

Rüzgjar gajet sedid eszejor; deniz pek szert.
A szél igen erősen fuj; a tenger igen viharos.

Kamaraja inedsejim, rahatym jok.
Lemegyek a kabinba, roszul vagyok.

Neniz var?
Mi a baja ?

Basym ve belim agryjor, heman kay idedsejim.
A fejem és egész oldalam fáj; mindjárt okádom.

Denizde csok vakyt bulunur iszem deniz beni tutar.
Ha sokáig időzöm a tengeren megkapom a tengeri betegséget.

Deniz jatdy.
A tenger lecsendesedett.

Jakynda kyjyjy görüräz.
Nemsokára meglátjuk a tengerpartot.

Asagy tarafda gördügümüz kara dejilmi ?
Nem szárazföld az a mi ott alant látszik ?

Öjle olmaly; kariben vaszyl oluruz.
Annak kell lennie; mindjárt megérkezünk.

Rüzgjar eszmeszine göredir.
Az a szél fúvásától függ.

Ejer rüzgjar böjle müszaid olur isze, iki sza'ata kadar jetisürüz
Ha a szél ily kedvező lesz, ugy két óra mulva megérkezünk.

Sükür tanryja szalat szag szelim jetisdik.	Hála istennek épen és egészségesen érkeztünk meg.
Sza'at kacsdyr?	Hány az óra?
Sza'at szekizdir.	Nyolcz az óra.
Limane giremejedsejiz.	Nem fogunk bemehetni a kikötőbe.
Derjanyn medd u dsezri alcsakdyr.	A tenger dagály és apálya igen alacsony.
Agalar szandal ile inmeje medsbur oladsakszynyz.	Uraim, csólnakban kell kiszállniok.
Esjani gemide brakmaly.	A pogyászt a hajón kell hagyni.
Sza'at ikide vapor limane gire biledsek.	A gőzhajó két óra mulva fog a kikötőbe jutni.
Iste gömrükdsiler.	Itt vannak a vámtisztek.
Agalar jalvaryrym tezkerenizi bendenize verin.	Uraim kérem útleveleiket nekem átadni.
Pyrtynyz ücs sza'atdan szonra bakyladsak	Pogyászuk három óra mulva lesz átvizsgálva.
Bu muhlet csok namakbuldir.	Ezen haladék fölötte kellemetlen.
Tezkeremi veredsekmiszin?	Vissza fogja ön adni útlevelemet?
Zabtie kapuszunda szize veredsekler.	A rendőrségi parancsnokságnál fogják önnek visszaadni.
Bunlaryn dsümleszi zahmet ve birde csok vakyt gecstürür.	Ez mind igen fáradságos és egyszersmind sok időt vesz igénybe.
Szize jalvaryrym dejiniz hangy lokanta ejidir?	Kérem, mondja meg melyik a jó szálló?
Ejiler csok vardir.	Van sok jó.
Ingiliz lokantajada gide bilürsziniz; bu pek eji dir.	Ön az angol szállóba is mehet; az igen jó.
Hangy szokakdadir?	Melyik utcában van?
Iszterszeniz szizi getürejim.	Ha tetszik, elvezetem önt.

Denizde szefer.	Utazás a tengeren.
Oszmanly memleketine ne vakyt gidedseksziniz ?	Mikor utazik ön Törökországba ?
Iki günden szonra gidedsejim.	Két nap mulva indulok.
Nereden gemije binedseksziniz ?	Hol fog ön a hajóra szállni ?
Trieszteden vapora binmege fikrim vardir.	Triesztben szándékszom hajóra ülni.
Janynda jol tezkereszi varmy ?	Van-e útlevele ?
Bu szabah almaja gittim.	Reggel mentem egyet szerezni.
Git jerini tut simdiden.	Menjen és foglalja le rögtön a helyét.
Ne jer tutadsakszyn ?	Mily helyet vesz ön ?
Jerlerin bahaszy nedir ?	Milyen a helyek ára ?
Birindsi jerler . . . . . frankdir, ikindsi — — —	Az első helyek ára . . . . frank, a másodiké — — —
Birindsi jerde tutalym.	Vegyünk első helyet.
Szofra khardsyda bunun icsinde-mi ?	Be van-e számitva az asztal költség is ?
Evet, sarabdan ma'ada.	Igen, a bort kivéve.
Vapor sza'at kacsda kalkar ?	Mikor indul a hajó ?
Öjlenden szonra sza'at dörtde kalkar.	Délután négy órakor indul.
Pyrtylaryn nerededir ?	Hol van a pogyásza ?
Csokdan beri limane jolladym.	Már régen a kikötőbe küldöttem.

Demir vapor bes dakykada gidedsek.	A vonat öt perc mulva indul.
Csapuk tezkereni al.	Váltson gyorsan jegyet.
Ne deredse tutadsaksziniz?	Micsoda helyet fog ön váltani?
Birindsi deredseden tutadsajym.	Első helyre fogok jegyet váltani.
Ikindsi araba icsine giredsejim.	Én második osztályú kocsiba fogok szállni.
Efendim, ne pyrtyn vardyr?	Uram milyen pogyásza van önnek?
Iki szandyk, bir csanta ve bir sapka kutuszyvardyr.	Van két bőröndöm, egy lábzsákom és egy kalaptokom.
Sapka kutuszyna eji dikkat et.	Jól vigyázzon a kalaptokra.
Jola csykadsak nisan verilijor.	Az indulásra adnak jelt.
Girin agalar!	Uraim szálljanak be!
Gidijoruz.	Megyünk.
Bir dakykada bir bucsuk mil alyjoruz.	Percenként egy fél mértföldet haladunk.
Bu csabuklukdan korkarym.	Félek az ilyen sebességtől.
Ben csabuk gitmekden khoslanyrym.	Én szeretem a gyors menést.
Makynalaryn kuvveti ne kadar dir?	Milyen nagy a gőzgépek ereje?
Herbiri otuz bargyr kuvvetinde dir.	Mindegyikének harminc lóereje van.
Iste birindsi mevkyfa vaszyl olduk.	Ime megérkeztünk az első állomásra.
Temam jirmi mil aldyk.	Ép husz mértföldet tettünk.
Burada ne kadar vakyt kaladsajyz?	Meddig maradunk itt?
Bes dakykadan zijade durmajyz.	Öt percnél tovább nem maradunk itt.
Simdi neredejiz?	Hol vagyunk most?
Köprüden gecsijoruz.	Hidon megyünk át.

Su görünen nedir?	Mi az, a mi ott látszik?
Jer altyndan joldyr.	Alagut.
Karanlykdajyz.	Sötétségben vagyunk.
Csabuk dysary csykaryz	Mindjárt kiérünk.
Bundan szonra iki menzil daha var.	Ezenkivül van még két állomás.
Bu szon menzildir.	Ez az utolsó állomás.
Iste inedsek jere geldik.	Ime beérkeztünk a pályaudvarba.
Arabanyn kapuszyny acsyn, csykadsajyz.	Nyisd ki a kocsi ajtaját, ki szállunk.
Tezkerenizi gerü veriniz efendim.	Uram, adja vissza a jegyét.
Alyn.	Vegye.

Menzil arabaszila joldsuluk.	Útazás a gyorskocsin.
Ben szizin Boszna Szeraja gitmek nijjetinde oldugunuzu isittim.	Hallottam, hogy Boszna Szerajba szándékszik utazni.
Evet efendim, lakyn bir arkadas daha bulamadym.	Igen uram; de még nem találhattam utitársat.
Pek eji, benim daha nijjetim o oldugundun beraber gidelimmi dejü szormaga geldüm.	Igen helyes, én is oda szándékszom és azért jöttem, hogy kérdezzem együtt utazunk-e.
Szizin gibi bir zata rifakat ederek joldsuluk etmek bana ganimetdir.	Valóban élvezet oly egyén társaságában utazni, mint milyen kegyed.
Buszuddan (Brood) Boszna Szeraja kacs sza'atdyr?	Broodtól Szerajevoig hány óra út?
Dsem'an kyrk alty.	Összesen negyvenhat.
Jolu kacs gün szürer?	Hány napig tart az utazás?
Ücs gün, lakyn gidseleri gidilmez.	Három napig; de éjjel nem utazunk.
Bundan csabuk gidilmek muhaldyr.	Ennél gyorsabban nem lehet megtenni az utat.
Jolu güzeldir ve ala kaldyrym japylmys.	Az út szép és igen jól van kikövezve.

Menzil arabaszila-mi jokhsza poszta arabaszila-mi gidelim?	Gyorskocsin vagy postán megyünk-e?
Menzil arabaszila gitszek daha eji olur.	Jobb lenne, ha gyorskocsin mennénk.
Ortalyk agarmazdan jola csykalym.	Napkeltével utra indulunk.
Sziz hazyrlanyndsaja dejin ben islerimi bas edejim; allaha yszmarladyk.	Mig ön megteszi előkészületeit, én elintézem ügyeimet; istennek ajánlom.

Bargirlari kosdular, arabaja binelim, szürüdsü beklejor.	A lovak be vannak fogva szálljunk be a kocsiba, a kocsis már vár.
Szandygym eji baglymydyr?	Bőröndöm jól van-e felkötve?
Evet efendim, ipleri pek szykydyr.	Igen uram; a kötelek erősek.
Szürüdsü! csabuk gidüp gajb ettijimiz vakyt kazanalym.	Kocsis! menjünk gyorsan, hogy az elmulasztott időt helyrepótoljuk.
Efendim! bundan csabuk gidilmez.	Uram! ennél gyorsabban nem lehet hajtani.
Efendim! bargilari burada dejistiredsejim.	Uram! itt lovakat fogok váltani.
Szürüdsü! arabaja ne vakyt binedsejiz?	Kocsis! mikor szállhatunk be a kocsiba?
Beni bekletme! vakyt gecsdir; gidse joldsulukdan haz etmem khuszusza mahitab olmadygy vakyt.	Ne várakoztass engem! az idő későre jár s éjjel nem szeretek utazni különösen, ha nincs holdvilág.
Bundan öteje daha kacs sza'at jolumuz var?	Innen egész odáig még hány órai utunk van?

Menzil hyszabyla bes sza'at; lakyn rahat rahat iki sza'atda 'ala bilüriz.	A póstai számitás szerint öt óra, hanem egész kényelmesen két óra alatt megtehetjük.
Sükürler olszun! kederszizdse vaszyl olduk.	Hála istennek! minden baj nélkül megérkeztünk.
Szürüdsü! bizi eji bir lokantaja getür.	Kocsis! vezess minket egy jó szállóba.
Pek' eji efendim, lakyn szürüdsüjü khatyrdan csykarmajyn.	Igen is uram; hanem azt el ne felejtse a kocsist.
Bakhsysyny al.	Vedd borravalódat.
Mütesekkürüm!	Köszönöm!

Lokantada.	A vendéglőben.
Efendim, gidse burada kaladsakmyszynyz ?	Uram, itt fog ön maradni az éjjel ?
Ejer odanyz varsza, kalyrym.	Ha van szobája, itt maradok.
'Ala odalar ile pek temiz döseklerimiz var.	Igen szép szobáink és igen tiszta ágyaink vannak.
Alt katyn ön tarafyndaki odajy görmek mümkinmidir ?	Megnézhetem-e a földszinten levö előrészbeli szobát ?
O oda kiraja verildi, lakyn bagcse üzerine nazyr diger bir güzel odamyz var.	Az a szoba ki van bérelve ; hanem van még egy másik szép szobánk a kertre való kilátással.
Ani göszteriniz, o-da isime gelür.	Mutassa meg, az is jó lesz.
Bu pek eji bir kücsük odadyr.	Ez igen jó kis szoba.
Müszafire umumi szofranyz varmy?	Szokott ön közös asztalt tartani ?
Evet, efendim, ve ta'amymyz daima düzgündür, csünki buraja pek csok müteber zevat (zatlar) gelür gider.	Igen uram, és ételeink a legfinomabbak; mert ide igen sok előkelő egyén jön.
Akhsam ta'amy (akhsam jemeji) kacsdadyr ?	Hány órakor tartják meg a vacsorát ?
Sza'at onda.	Tiz órakor.
Pek gecs ; ben odamda jalynyzdsa jerim.	Az igen késő ; én szobámban majd csak egyedül vacsorázom.
Ne ta'amynyz var ?	Miféle ételei vannak ?

Hazyr jemeklerin defterini heman irszal ededsejim.	A kész ételek jegyzékét azonnal elküldöm önnek.
Lazym dejil; iki ücs türlü ta'am ile bir sise eji serab ve bir mykdar cserez ve mejve kifajet eder.	Nem szükséges; egy-két féle étel, egy üveg jó bor, kevés csemege és gyümölcs teljesen kielégitő.
Ne türlü kebab iszterszinz?	Miféle pecsenye tetszik?
Hindibaly kojun budu ila bir myszyr tavuku iszterim.	Egy ürücombot endivia katánggal (cikória) és pulykapecsenyét akarok.
Ne türlü sarab iszterszinz?	Mily fajta bort akar?
Bir sise kybrysz saraby veriniz.	Adjon egy üveg ciprusi bort.
Ta'amy csabuk getüriniz.	Hozza el gyorsan az ételt.
Derhal getüredsejim.	Azonnal elhozom.
Baska bir emriniz varmy?	Parancsol még valamit?
Bu akhsam bir sej isztemem, lakyn usaga szöjlejiniz, ki jaryn günes dogar dogmaz beni ujandyrszyn.	Ma estve már semmit sem akarok; hanem mondja meg az inasnak, hogy holnap napkeltével keltsen fel.
Emriniz jerini bulur.	Parancsolatja szerint.
Hyszabyny daha japynyz ve hazyr ediniz; csünki jaryn jeniden joldsuluk ede iszterim.	Készitse el számláját, mert holnap ujból elutazni szándékozom.

Kahve khanede.	Kávéházban.
Pek hararetim var, szerinletidsi bir sej icsmeli.	Nagyon melegem van, hűsitőt kell innom.
Bu kahveje girelim.	Menjünk be ezen kávéházba.
Ben bunu szöjlejedseidim.	Épen azt akartam mondani.
Efendiler ne iszterszinizʔ	Mi tetszik uraimʔ
Dondurmamy, kahvemi jokhsza limonatamy iszterszinizʔ	Fagylalt, kávé, vagy limonádé tetszikʔ
Rakymy, amberijemi iszterszinizjokhsza rummuʔ	Pálinkát, liqueurt vagy rumot akar önʔ
Simdi bir sej daha isztemem, zira bendenize csok hararet verir.	Most még semmit sem akarok; mert különben még jobban megmelegszem.
Hararetim csok oldugundan bir limonata icserim.	Minthogy nagyon melegem van, limonádét iszom.
Hava szydsak oldugu vakytda arpa szuju da hararetimi szöndürmek icsün ekszerija icserim.	Ha meleg idő van, legtöbbnyire sörrel oltom szomjamat.
Bu arpa szuju eji, lakyn csok köpürmejor.	Ez a sör jó, de nem nagyon habzik.
Jeni oldugundan dir.	Az onnan van, hogy még friss.
Bir kadeh szubije, jakhod serbet olsza icserim.	Egy pohár mandulatejet vagy serbetet iszom.
Jalynyz bir kahve icserim.	Csak kávét iszom.

Kahveji sekerli jakhod szade-mi iszterszinizˀ	Cukrozott vagy cukortalan kávé tetszik?
Sekerliszini daha eji szeverim.	Az édeset jobban szeretem.
Bu szydsak havada kahve naszyl icse bilürsziniz?	Hogy tud ön ily hőségben kávét inni?
Kahve bendse her vakyt eji dir.	Nekem minden időben ízlik a kávé.
Nicsün csybugunuzu jakmazszynyz?	Miért nem gyujt csibukjára?
Tütünüm jok.	Nincs dohányom.
Oglan! bana bir eji tütün getürünüz.	Pincér! hozzon nekem jó dohányt
Efendim gazetajy okudukdan szonra bendenize kerem edermisziniz?	Uram, lesz szives az ujságot, ha kiolvasta, nekem adni?
Alynyz efendim, bendeniz okudum.	Tessék, vegye uram, én kiolvastam.
Bu günki gazetada bir sej jok; bir müddetden beri havadysz azdyr.	A mai ujságban semmi sincs; egy idő óta kevés az ujdonság.
Bir ojun dama ojnajalym.	Játszszunk egy játék ostáblát.
Szizin kadar keszkin dejilim; bana ücs tas csykarszanyz szizinle ojnarym.	Nem vagyok oly gyakorlott mint ön, ha három követ elvesz, ugy játszom önnel.
Szatrands ojnajalym.	Játszszunk sakkot.
Szefa khatyr ila, lakyn sziz benden eji ojnarszynyz.	Szivesen, hanem ön jobban játszik mint én.
Bendenizi kolajdsa jenedseksziniz.	Ön engem könnyen fog legyőzni.
Iste szatrands takhtaszy.	Itt van a sakktábla.
Bejaz taslary isztermisziniz jokhsza szijahlary?	A fehér vagy feketé köveket akarja-e?
Bendenize hepszi bir.	Nekem az mindegy.
Ferzin pijadeszini szürüjorum.	A királyné parasztjával megyek előre.
Sahymyn pijadeszini iki khane ileri szürdüm.	Királyom parasztjával két helylyel mentem előre.

M. T. AKADÉMIA KÖNYV-TÁRA

Filinizi alyrym.	Elveszem a futárját.
Rukhunuzu derhal aladsajym.	Elveszem rögtön a tornyát.
Ferziniz gajb olur.	Királynéját elveszti.
Atynyz elden gidejor.	A lovát elveszti.
Kis!	Sakk a királynak!
Szizi mat ettim.	Legyőztem önt.
Csykmazdan evvel szigaranizi jakarmyszynyz?	Nem gyujt szivarra, mielőtt kimegyünk?
Bazy vakyt nargile icsermisziniz?	Szokott-e ön néha nargiléből dohányozni?
Göjüszümü agryttygyndan nadiren icserim.	Mellbajom miatt csak ritkán dohányzom.
Csybúgun lezzetini mesrikde oldugum esznada aldym.	A csibukozás iránti ínyet keleten való tartozkodásom alatt tanultam meg.
Iste szize kibrit.	Itt a gyufa.
Iszterszeniz jolumuzu gidelim.	Ha tetszik folytassuk utunkat.
Bordsumuz nedir?	Mivel tartozunk?
Icsdijimiz icskilerin paraszyny ben verdim.	Italainkat már kifizettem.
Nicsün sziz para verdiniz?	Miért fizetett ön?
Szizi ben davet ettim, szizin para vermeniz idsab etmez idi	Én meghivtam önt, tehát nem kellett volna önnek fizetni.
Dosztlar mabejninde bu bir sej demek dejil.	Barátok közt az emlitésre sem méltó.
Gercseksziniz szizin gibi dosztlar isza.	Igaz, ha a barátok olyanok mint a milyen ön.

Bir szuknajy kiraja almak.	Egy lakást bérbe venni.
Kiraja vermek icsün odalarynyz varmy ?	Vannak-e bérbe adandó szobái ?
Evet efendim var.	Igen uram van.
Evet efendim böjük ve kücsük odalarymyz var.	Igen is uram vannak nagy és kis szobáink.
Dösemismi jakhod szade dayre iszterssiniz ?	Bútorozott vagy üres lakást akar ön ?
Dösenmis ve dösenmemis elde hazyr idsar olunadsak odalarymyz vardyr.	Minden percben kiadandó bútorozott és bútor nélküli szobáink vannak.
Bendenize dösetmis odalar lazymdyr.	Bútorozott lakásra van szükségem.
Bana bir jatak odaszy ve bir szofa lazymdyr.	Nekem egy hálószobára és egy szalonra van szükségem.
Ben bunu szize ujdurarym girmeje zahmet bujurmuszunuz ?	Mindezt berendezem önnek ; nem tetszik-e befáradni ?
Szize odalary göszteredsejim.	Majd megmutatom önnek a szobákat.
Iste isztediginiz odalar.	Tessék, itt vannak olyan szobák mint a milyeneket ön kivánt.
Csok böjük dejiliszede, isime gelür.	Nem nagy ugyan de nekem elég jó.

Görijormuszunuz lazym oldugu sejler vardir; dösemeleri hepi temizdir.

Tetszik látni minden megvan a mi csak szükséges; a bútorok mind igen tiszták.

Iste iki koltuklu szandalyja, alty iszkemle, bir jeni khaly, bir güzel ajna ve csok temiz perdeler.

Ime két karszék, hat kis szék, egy új szőnyeg, egy igen szép tükör és igen tiszta függönyök.

Bunlardan baska odsakle iki tarafinde dolablar vardir.

Ezeken kivül a kandalló mindkét oldalán szekrények vannak.

Evet, lazym oladsak sejleri vardir.

Igen, mind meg van a mi csak szükséges.

Bu odalaryn ajlygy nekadar?

Mennyi ezen szobáknak a lakbére?

Jüz altmys frankdyr.

Százhatvan frank.

Szon bahaszy bu-mydyr?

Ez az utolsó ára?

Evet, efendim; bir habbeszini tenzil edemem ve bu bahaja baska jerde böjle güzel odalary bulamazsziniz.

Igen uram; abból egy fillért nem engedhetek; ez árért máshelyt ilyen szép szobákat nem találhat.

Isztilahat dinii.	Vallásos kifejezések.
Billah (billahi)!	Az istenre!
Lillahi!	Az istenért!
Allah askyna!	Az isten szerelmére!
Rabbym hakky icsün!	Istenem igazságáért!
Bi hakky khuda!	Az istenért!
Allahy szeverszen!	Ha az istent szereted!
Bi-emrillahi te'ala.	A hatalmas isten akarata folytán.
Bi-mennihi te'ala. / Bi-mennihil-mevla.	A fenséges isten kegyessége folytán.
Bi-avni-llah. (Bi-avnihi-te'ala.)	Isten segitségével.
Bi-inajeti-llahi te'ala. / Bi-lutfillahi te'ala.	Az uristen kegyelme által.
Bi-hamdillahi te'ala.	A mindenható jósága folytán.
Vallahy!	Az istenre!
Alim allah! [1])	Az isten tudja!
Dinin hakky icsün!	A vallásnak igazságára!
Lanet ullah alejhi!	Az isten átka legyen rajta!
Lanet olszun! [2])	Legyen megátkozva!

[1]) Vallahy és Alim allah a mohammedánok legünnepélyesb esküje; használtatik valamely tett esküveli állitásánál.

[2]) A népies nyelvben lanet helyett nalet használtatik.

Allah belany verszin!	Sujtson téged az ur nyomorusággal!
Dsehennem ol!	Vigyen el az ördög!
Nevvere!	Az isten világositsa meg!
Mübarek olszun!	Legyen áldott!
Azze naszruhu!	Bár nagy lenne az ur segitsége.
Zide medsdühü!	Dicsősége gyarapodjék!
Allahu müjesszer ejleje!	Engedje meg az ur!
Allah müsztahakkynyzy verszin!	Jutalmazza őt meg az ur érdeme szerint!
Kajdek allah!	Az isten legyen őrződ!
Kademi mübarek olszun! / Allah kademini mübarek ejleje!	Áldja meg az isten az ő lépteit!
Kaddesze allahu szirrehu!	Az isten szentelje meg az ő sirját!
Hakk te'ala ve tekaddesze!	Az ur legyen dicsőitve és magasztalva!
Allah inajet ejleje!	Kegyeskedjék az ur!
Allah ömrler verszin!	Adjon isten hosszu életet!
Rahmetü-llahi alejhi!	Irgalmazzon neki az ur!
Szallah allahü alejhi ve szelleme!	Áldja és szentelje meg őt az isten!
Allah hakky izhar ejleszin!	Deritse fel az isten az igazságot!
Allah dsezaszyny verszin!	A jutalmát adja meg isten!
Allah tevfyk verszin. / Allah tevfyk ejleszin.	Adjon isten szerencsét. (jó kimenetelt.)
Tebarek allah!	Legyen áldott az ur!
Allah bin bereket verszin!	Ezer áldás szálljon rája! (adjon neki az ur.)
El-hamdü lillah rabbil'-alemin!	Hála istennek a mindenség urának!
Hamde bi-hadd!	Hála! végnélküli hála!

Hamden szümme hamden!	Hálára hála! (egyre hálą.)
Esz-szelam' ala men itteba elheda!	Üdv annak, ki az igaz úton jár!
Szelleme! [1])	Nyugosztalja meg őt! (az ur).
Khutimet avakybühü bil-khajr!	Végződjék utolsó perce jóval!
Allah szelamet verszin!	Adjon az isten békét!
Allaha emanet ola!	Istenre legyen bizva! (Isten önnel.)
Mebada!	Isten őrizzen meg attól! (hogy meg ne történjék.)
Avzün billahi!	Isten őrizzen meg!
Hasa szümme hasa!	Isten mentsen attól!
Esztagfir-ullah!	Isten őrizzen meg attól!
Allah szaklaszyn!	Isten őrizzen meg!
Allaha szygyndyk!	Istenhez menekültünk! (hogy ótalmazzon meg.)
J'iazeń bi-llahi! / El i'iaz bi-llahi!	Istennél a menedék!
Ne' uzü billahi min es-sejtan irredsim!	Istenhez menekülünk az átkozott sátán elől!
Jerhamük allah! [2])	Az isten irgalmazzon!
Szahib-ül khajrat vel-haszanat. [3])	A kegyes és jótékony művek szerzője.
Szelamün alejküm. [4])	Béke önnel.
Ve alejküm üsz-szelam.	És önnel a béke.

[1]) Mohammed nevének kiejtésekor vallásának követői epitheton gyanánt rendesen e formulát használják.

[2]) A mohammedánoknál tüsszentéskor szokásos kifejezés.

[3]) A kútak szokásos felirata keleten; az alapító emlékére.

[4]) Ezen köszöntés módot a mohammedánok csak egymásközt használják.

Biszmi'-llahir-rahmanir-rahim. [1])

Az irgalmas és könyörületes istennek nevében.

Ezan:

Imára való hivás:

Allah ekber! ashadü ann la illahi ilallah! ve muhammad reszul ullah! hajje alesz-szalah! hajje ale'l-felah! allah ekber! la illahi il allah!

Nagy az isten! istenen kivül nincs isten! és Mohammed az ő küldöttje! (prófétája) jöjjetek, siessetek az áldáshoz! az üdvhöz! nagy az isten! istenen kivül nincs isten!

La havle ve la kuvvete illa-billahila'li il-a'zim!

Nincs hatalom, nincs tehetség csak istennél a hatalmas és fönségesnél!

Men amele szalihen fe-linefszihi ü men akhta fe-alejha. (A Koránból vett vers.)

Ki jót cselekszik saját lelke javára teszi azt, ki vétket követ el, saját lelke ellen vétkezik.

Küllü nefszin zaikat ül-mevti. (A K. v. v.)

Minden lény a halálnak van alávetve.

Inna lillahi ve inna ilejhi radsyune. (A K. v. v.)

Bizonyára istentől származunk és istenhez térűnk vissza.

Ihdina esz-szyrate-l-müsztakym. (A K. v. v.)

Vezess minket az igazság (üdv) utjára.

Saraby sehadeti nus etmek.

A hitért küzdve meghalni (szószerinti forditás:) A vértanúság kelyhét kiinni.

[1]) A mohammedánok e formulát minden irat és könyv elején használják.

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Nyomatott a „Hunyadi Mátyás“ irodalmi- és könyvnyomdai intézetben.

FIHRISZT-I KITAB.

	Lap.
Raszt gelme — Szelam —	
Szualy khatyr etmek . . .	1
Sza'at üzre	5
Havaja dayr	7
Fuzuli erba'a	10
Jas	14
Gejinmek üzre	15
Kahvalty üzre	17
Zijaret	19
Szofrada iken	21
Jatmak üzre	24
Temasa	26
Dsevahyrdsy ile	28
Kitabdsyda	30
Sza'atcsyda	32
Csohadsy ile	34
Bir terzi ile	38
Szarraf ile	41
At szatyn almak icsün . .	43
Bir doszt kavusmaszinde .	45
Bir kimszeji szual etmek icsün	47
Jolu szormak üzre	50
Bir aty kiraja almak . . .	53
Türkcse szöjlemek üzre . .	54
Mektebde	56
Bir mektub jazmak üzre . .	58
Bir hekim ile	60
Dis agryszy üzre	64
Jarali ile dserrahin	66
Demir jolda joldsuluk . . .	68
Denizde szefer	71
Menzil arabaszila joldsuluk.	74
Lokantada	77
Kahve khanede	79
Bir szuknajy kiraja almak .	82
Isztilahat dinii	84

A KÖNYV TARTALOM-JEGYZÉKE.

	Lap.
Találkozás — Köszöntés — Valakinek egészségi állapotja után kérdezősködni . . .	1
Az időről (óráról)	5
Az időről	7
A négy évszak	10
A kor	14
Az öltözködésről	15
A reggeliről	17
A látogatás	19
Az asztalnál	21
A lefekvésről	24
A séta	26
Az ékszerárussal	28
A könyvkereskedőnél . . .	30
Az órásnál	32
A posztóárussal	34
Szabóval	38
A pénzváltóval	41
Lovat vásárolni	43
Baráttal való találkozás . .	45
Valaki után tudakozódni .	47
Út után való tudakozódás .	50
Lovat kibérelni	53
A török nyelven való társalgásról	54
Az iskolában	56
A levélirásról	58
Az orvossal	60
A fogfájásról	64
A sebesült és a sebész . .	66
Utazás a vaspályán	68
Utazás a tengeren	71
Utazás a gyorskocsin . . .	74
A vendéglőben	77
Kávéházban	79
Lakást bérbe venni . . .	82
Vallásos kifejezések . . .	84

Hibaigazítás.

18. l.	3. sor	fölülr.	kyzarmy s	helyett	olv.	kyzarmys
19. „	6. „	alulr.	kalyrmyszyn yz	„	„	kalyrmyszynyz
21. „	12. „	fölülr.	hazzedermisziniz	„	„	hazz edermisziniz
28. „	10. „	„	dokunmak szyzyn	„	„	dokunmakszyzyn
39. „	1. „	„	khosund	„	„	khosnud.
39. „	12. „	„	ba na	„	„	bana
39. „	24. „	„	szetreji	„	„	szetriji

A 68-ik lapnak folytatásai a 72. és 73-ik lapon, a 71-ik lap folytatásai pedig a 69. és 70-ik lapon találhatók fel.

Egy és ugyanazon szónak néha többféleképen történt átirása senkit zavarba ne ejtsen; mert az legkevésbé sem hiba, hanem egyedül csak a Törökországban dívó különböző kiejtések feltüntetése. Gidse és gedse, muhtadsym és mühtadsym, zanyrym és szanirüm stb.-nél mind a két szó helyes és egyaránt használtatik a társalgásban.